

**ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ ΠΡΩΤΟ
ΤΗΣ ΕΠΙΣΗΜΗΣ ΕΦΗΜΕΡΙΔΑΣ ΤΗΣ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑΣ
Αρ. 3649 της 1ης ΝΟΕΜΒΡΙΟΥ 2002
ΝΟΜΟΘΕΣΙΑ**

ΜΕΡΟΣ Ι

Ο περί Ελέγχου της Ρύπανσης της Ατμόσφαιρας Νόμος του 2002 εκδίδεται με δημοσίευση στην Επίσημη Εφημερίδα της Κυπριακής Δημοκρατίας σύμφωνα με το Άρθρο 52 του Συντάγματος.

Αριθμός 187(I) του 2002

**ΝΟΜΟΣ ΠΟΥ ΤΡΟΠΟΠΟΙΕΙ ΚΑΙ ΕΝΟΠΟΙΕΙ ΤΟ ΝΟΜΟ ΠΟΥ ΠΡΟΝΟΕΙ
ΓΙΑ ΤΗΝ ΕΞΑΛΕΙΨΗ Η ΜΕΙΩΣΗ ΚΑΙ ΤΟΝ ΕΛΕΓΧΟ ΤΗΣ ΡΥΠΑΝΣΗΣ
ΤΗΣ ΑΤΜΟΣΦΑΙΡΑΣ ΑΠΟ ΒΙΟΜΗΧΑΝΙΚΕΣ ΠΗΓΕΣ, ΓΙΑ ΤΗΝ
ΚΑΛΥΤΕΡΗ ΠΡΟΣΤΑΣΙΑ ΤΗΣ ΥΓΕΙΑΣ ΚΑΙ ΤΗΣ ΕΥΗΜΕΡΙΑΣ ΤΟΥ
ΠΛΗΘΥΣΜΟΥ ΚΑΙ ΓΙΑ ΤΗΝ ΠΡΟΣΤΑΣΙΑ ΚΑΙ ΒΕΛΤΙΩΣΗ ΤΟΥ
ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝΤΟΣ, ΤΗΣ ΠΑΝΙΔΑΣ ΚΑΙ ΤΗΣ ΧΛΩΡΙΔΑΣ ΤΗΣ ΚΥΠΡΟΥ**

Για σκοπούς εναρμόνισης με τις πράξεις της Ευρωπαϊκής Κοινότητας με τίτλο—

- (α) «Οδηγία 84/360/EEK του Συμβουλίου για την Καταπολέμηση της Ατμοσφαιρικής Ρύπανσης από Βιομηχανικές Εγκαταστάσεις» (OJL 188 της 16.7.1984, σ.20), και
- (β) «Οδηγία 96/61/EK του Συμβουλίου σχετικά με την Ολοκληρωμένη Πρόληψη και Έλεγχο της Ρύπανσης» (OJL257 της 10.10.1996, σ.26).
- (γ) «Οδηγία 89/369/EOK του Συμβουλίου της 8ης Ιουνίου 1989 σχετικά με την πρόληψη της ατμοσφαιρικής ρύπανσης που προκαλείται από τις νέες εγκαταστάσεις καύσης αστικών απορριμμάτων» (EEL163 της 14ης Ιουνίου 1989, σ.32).
- (δ) «Οδηγία 89/429/EOK του Συμβουλίου της 21ης Ιουνίου 1989 σχετικά με τη μείωση της ατμοσφαιρικής ρύπανσης που προκαλείται από τις υφιστάμενες εγκαταστάσεις καύσης αστικών απορριμμάτων» (EEL203 της 15ης Ιουλίου 1989, σ. 50).

- (ε) «Οδηγία 94/63/EK του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου της 20ής Δεκεμβρίου 1994 για τον έλεγχο των εκπομπών πτητικών οργανικών ενώσεων (VOC) που προέρχονται από την αποθήκευση βενζίνης και τη διάθεσή της από τις τερματικές εγκαταστάσεις στους σταθμούς διανομής καυσίμων» (EEL365 της 31ης Δεκεμβρίου 1994, σ. 24).
- (στ) «Οδηγία 88/609/EOK του Συμβουλίου της 24ης Νοεμβρίου 1988 για τον περιορισμό των εκπομπών στην ατμόσφαιρα ορισμένων ρύπων από μεγάλες εγκαταστάσεις καύσης» (EEL336 της 7ης Δεκεμβρίου 1988, σ. 1).
- (ζ) «Οδηγία 90/656/EOK του Συμβουλίου της 4ης Δεκεμβρίου 1990, η οποία τροποποιεί την Οδηγία 88/609/EOK», (EEL353 της 17ης Δεκεμβρίου 1990, σ. 59).
- (η) «Οδηγία 94/66/EK του Συμβουλίου της 15ης Δεκεμβρίου 1994, για τροποποίηση της Οδηγίας 88/609/EOK» (EEL337 της 24ης Δεκεμβρίου 1994, σ. 83).
- (θ) «Οδηγία 1999/13/EK του Συμβουλίου της 11ης Μαρτίου 1999 για τον περιορισμό των εκπομπών πτητικών οργανικών ενώσεων που οφείλονται στη χρήση οργανικών διαλυτών σε ορισμένες δραστηριότητες και εγκαταστάσεις» (EEL 85 της 29ης Μαρτίου 1999, σ. 1).
- (ι) «Οδηγία 87/217/EOK του Συμβουλίου της 19ης Μαρτίου 1987 σχετικά με την πρόληψη και τη μείωση της ρύπανσης του περιβάλλοντος από αμίαντο» (EEL 0 85 της 28ης Μαρτίου 1987, σ. 40).
- (ια) «Οδηγία 75/439/EOK του Συμβουλίου της 16ης Ιουνίου 1975 περί διαθέσεως των χρησιμοποιημένων ορυκτελαίων» (EEL 194 της 25ης Ιουλίου 1975, σ. 23).
- (ιβ) «Οδηγία 94/67/EK του Συμβουλίου της 16ης Δεκεμβρίου 1994 αναφορικά με την καύση επικίνδυνων αποβλήτων» (EEL 365 της 31ης Δεκεμβρίου 1994, σ. 34).
- (ιγ) «Απόφαση 97/283/EK της Επιτροπής της 21ης Απριλίου 1997 για τις εναρμονισμένες μεθόδους μετρήσεων της κατά μάζα συγκέντρωσης διοξειδίου της ατμόσφαιρας στις αποβλήτες εκπομπές σύμφωνα με το άρθρο 7, παράγραφος 2, της Οδηγίας 94/67/EK σχετικά με την αποτέλεσματα των επικίνδυνων αποβλήτων (EEL 113 της 30ής Απριλίου 1997, σ. 11).
- (ιδ) «Οδηγία 78/176/EOK του Συμβουλίου της 20ής Φεβρουαρίου 1978 περί των αποβλήτων που προέρχονται από τη βιομηχανία διοξειδίου του τιτανίου» (EEL 54 της 25ης Φεβρουαρίου 1978, σ. 19).
- (ιε) «Οδηγία 82/883/EOK του Συμβουλίου της 3ης Δεκεμβρίου 1982 για τους τρόπους επιτήρησης και ελέγχου των χώρων οι οποίοι σχετίζονται με τα απόβλητα της βιομηχανίας του διοξειδίου του τιτανίου». (EEL 378 της 31ης Δεκεμβρίου 1982, σ. 1).
- (ιστ) «Οδηγία 92/112/EOK του Συμβουλίου της 15ης Δεκεμβρίου 1992 για τον καθορισμό των διαδικασιών εναρμόνισης των προγραμμάτων περιορισμού της ρύπανσης που προκαλούν τα απόβλητα της βιομηχανίας διοξειδίου του τιτανίου με προοπτική την εξάλειψή της» (EEL 409 της 31ης Δεκεμβρίου 1992, σ. 11).

Η Βουλή των Αντιπροσώπων ψηφίζει ως ακολούθως:

ΜΕΡΟΣ Ι — ΕΙΣΑΓΩΓΙΚΕΣ ΔΙΑΤΑΞΕΙΣ

1. Ο παρών Νόμος θα αναφέρεται ως ο περί Ελέγχου της Ρύπανσης της Ατμόσφαιρας Νόμος του 2002.

Συνοπτικός
τίτλος.

2.—(1) Στον παρόντα Νόμο, εκτός αν από το κείμενο προκύπτει διαφορετική έννοια—

Εμπνεία.

«άδεια» σημαίνει την άδεια εκπομπής αερίων αποβλήτων, η οποία εκδίδεται με βάση το άρθρο 8 του παρόντος Νόμου·

«Αρχιεπιθεωρητής» σημαίνει τον Αρχιεπιθεωρητή που διορίζεται από τον Υπουργό με βάση το εδάφιο (1) του άρθρου 24·

«ατμοσφαιρική ρύπανση» σημαίνει την άμεση ή έμμεση εισαγωγή στον ατμοσφαιρικό αέρα, από τον άνθρωπο, ουσιών ή ενέργειας που έχουν ως αποτέλεσμα βλαβερές επιπτώσεις τέτοιας φύσεως που ενδέχεται να θέσουν σε κίνδυνο την υγεία του ανθρώπου, να βλάψουν τους βιολογικούς πόρους και τα οικοσυστήματα, να φθείρουν τα υλικά αγαθά και να βλάψουν ή να επέμβουν στις ανέσεις του κοινού, καθώς και στις άλλες νόμιμες χρήσεις του περιβάλλοντος·

«εγκατάσταση» σημαίνει κάθε κινητή ή ακίνητη τεχνική μονάδα στην οποία εκτελούνται δραστηριότητες οι οποίες ενδέχεται να προκαλέσουν ατμοσφαιρική ρύπανση και περιλαμβάνει όλες τις άλλες άμεσα συνδεδεμένες δραστηριότητες, τεχνικώς συναφείς με την ανωτέρω τεχνική μονάδα·

«εκπομπή» σημαίνει την άμεση ή έμμεση εισαγωγή ουσιών στον ατμοσφαιρικό αέρα από σημειακές ή διάχυτες πηγές της εγκατάστασης·

«Επιθεωρητής» σημαίνει τον Επιθεωρητή που διορίζεται από τον Υπουργό με βάση το εδάφιο (1) του άρθρου 24·

«Επιτροπή» σημαίνει την Επιτροπή των Ευρωπαϊκών Κοινοτήτων·

«καταργηθείς νόμος» σημαίνει το Νόμο που καταργείται με το άρθρο 32 του παρόντος Νόμου·

«κράτη μέλη» σημαίνει τα κράτη μέλη της Ευρωπαϊκής Ένωσης·

«οριακή τιμή εκπομπής» ή «ανώτατο όριο εκπομπής» σημαίνει τη συγκεντρωση ή/και τη μάξιμη παντού στις αέριες εκπομπές από εγκαταστάσεις για μια ορισμένη χρονική περίοδο, η υπέρβαση των οποίων δεν επιτρέπεται·

«Τεχνική Επιτροπή» σημαίνει την Τεχνική Επιτροπή για την Προστασία του Περιβάλλοντος που εγκαθιδρύεται με βάση το Μέρος I του Πρώτου Πίνακα του περί Ελέγχου της Ρύπανσης των Νερών Νόμου του 2002 και η οποία λειτουργεί, για τους σκοπούς του παρόντος Νόμου, με βάση τις διαδικασίες που καθορίζονται στο Παράρτημα I·

106(I)του 2002.

«Υπουργός» σημαίνει τον Υπουργό Εργασίας και Κοινωνικών Ασφαλίσεων·

Παράρτημα I.

«φορέας εκμετάλλευσης» σημαίνει κάθε φυσικό ή νομικό πρόσωπο το οποίο λειτουργεί ή ελέγχει την εγκατάσταση, ή στο οποίο έχει εκχωρηθεί αποφασιστική οικονομική εξουσία για την τεχνική λειτουργία της εγκατάστασης.

(2) Κάθε αναφορά στον παρόντα Νόμο σε «αδειοδοτούμενη εγκατάσταση» αποτελεί αναφορά σε εγκατάσταση στην οποία εκτελούνται μία ή περισσότερες από τις δραστηριότητες που αναφέρονται στα Παράρτημα II ή III καθώς και σε οποιαδήποτε άλλη εγκατάσταση που καθορίζεται ως αδειοδο-

Παράρτημα II
Παράρτημα III.

τούμενη εγκατάσταση με βάση Κανονισμούς που εκδίδονται σύμφωνα με το εδάφιο (1) του άρθρου 8.

(3) Κάθε αναφορά στον παρόντα Νόμο σε «μη αδειοδοτούμενη εγκατάσταση», αποτελεί αναφορά σε εγκατάσταση της οποίας οι όροι λειτουργίας καθορίζονται με κανονισμούς που εκδίδονται με βάση το άρθρο 21 και η οποία δεν υπόκειται στην υποχρέωση εξασφάλισης άδειας σύμφωνα με τον παρόντα Νόμο.

(4) Κάθε αναφορά στον παρόντα Νόμο σε «υφιστάμενη αδειοδοτούμενη εγκατάσταση» αποτελεί αναφορά σε αδειοδοτούμενη εγκατάσταση η οποία ευρίσκεται σε λειτουργία κατά την ημερομηνία έναρξης ισχύος του παρόντος Νόμου ανεξάρτητα αν κατείχε ή όχι πιστοποιητικό εγγραφής σύμφωνα με τον καταργηθέντα Νόμο.

Σκοπός.

3. Σκοπός του παρόντος Νόμου είναι η πρόληψη, η μείωση και ο έλεγχος της ατμοσφαιρικής ρύπανσης από εγκαταστάσεις, για την καλύτερη προστασία της υγείας και της ευημερίας του πληθυσμού και για την προστασία και βελτίωση του περιβάλλοντος, της πανίδας και της χλωρίδας στη Δημοκρατία.

**Εξουσίες
Υπουργού.**

4.—(1) Ο Υπουργός ασκεί τις εξουσίες που παρέχονται σ' αυτόν από τον παρόντα Νόμο με σκοπό να διασφαλιστεί ότι οι όροι λειτουργίας που καθορίζονται στις άδειες εκπομπής των αδειοδοτούμενων εγκαταστάσεων καθώς και οι όροι λειτουργίας των μη αδειοδοτούμενων εγκαταστάσεων τηρούνται και καθορίζει τις μεθόδους μέτρησης και προσδιορισμού των εκπομπών από εγκαταστάσεις.

Παράρτημα I.

(2) Κατά την άσκηση των εξουσιών του, ο Υπουργός λαμβάνει υπόψη τις θέσεις και εισηγήσεις της Τεχνικής Επιτροπής αναφορικά με οποιοδήποτε ξήτημα το οποίο η Τεχνική Επιτροπή έχει αρμοδιότητα, με βάση το Νόμο, να εξετάζει σύμφωνα με τις διαδικασίες που καθορίζονται στο Παράρτημα I.

(3) Με την επιφύλαξη των διατάξεων του άρθρου 30 του παρόντος Νόμου σχετικά με τον περιορισμό στην αποκάλυψη πληροφοριών, ο Υπουργός μεριμνά για την ανταλλαγή πληροφοριών με τα άλλα κράτη μέλη και με την Επιτροπή, πάνω σε εμπειρίες και γνώσεις που αποκτώνται σε σχέση με μέτρα πρόληψης και μείωσης της ατμοσφαιρικής ρύπανσης καθώς και τις μεθόδους, των τεχνικό εξοπλισμό και τις οριακές τιμές των εκπομπών.

(4) Ο Υπουργός θέτει στη διάθεση οποιουδήποτε ενδιαφερόμενου κράτους μέλους τις ίδιες πληροφορίες που παρέχει σε οποιοδήποτε πρόσωπο με βάση το εδάφιο (2) του άρθρου 18.

**Εφαρμογή
του Νόμου
αναφορικά με
εγκαταστάσεις
που ανήκουν
στη
Δημοκρατία.**

5.—(1) Ο παρών Νόμος εφαρμόζεται και για εγκαταστάσεις που ανήκουν ή κατέχονται από τη Δημοκρατία και για εγκαταστάσεις που λειτουργούν από ή εκ μέρους της Δημοκρατίας.

(2) Ανεξάρτητα από τις διατάξεις του εδαφίου (1), ο παρών Νόμος δεν εφαρμόζεται σε επιχειρήσεις στις οποίες εμπλέκονται μέλη των Ενόπλων Δυνάμεων της Δημοκρατίας και οι οποίες είναι στρατιωτικής φύσεως, περιλαμβανομένων οποιωνδήποτε επιχειρήσεων στη θάλασσα ή στον αέρα.

Εξαιρέσεις.

6. Ο παρών Νόμος δεν παρέχει εξουσία ελέγχου της ρύπανσης από ιονίζουσες ακτινοβολίες.

ΜΕΡΟΣ II—ΡΥΠΑΝΣΗ ΤΗΣ ΑΤΜΟΣΦΑΙΡΑΣ ΑΠΟ ΕΓΚΑΤΑΣΤΑΣΕΙΣ

**Εφαρμογή
του Μέρους II.**

7. Εκτός αν άλλως ζητά αναφέρεται στον παρόντα Νόμο, οι διατάξεις του παρόντος Μέρους ΙΙ ισχύουν για όλες τις εγκαταστάσεις.

Άδεια αερίων
αποβλήτων.
Παραρτημα II
Παράρτημα III.

8.—(1) Οι εγκαταστάσεις που αναφέρονται στα Παραρτήματα II και III του παρόντος Νόμου θεωρούνται αδειοδοτούμενες εγκαταστάσεις και πρέπει να εξασφαλίζουν άδεια από τον Υπουργό για τους σκοπούς του παρόντος Νόμου. Το Υπουργικό Συμβούλιο μπορεί με Κανονισμούς να καθορίζει και άλλες κατηγορίες εγκαταστάσεων οι οποίες θα θεωρούνται αδειοδοτούμενες. Η άδεια θα ισχύει για την περίοδο που ο Υπουργός θα καθορίζει για κάθε εγκατάσταση. Εξη μήνες πριν τη λήξη ισχύος της άδειας ο φορέας εκμετάλλευσης της αδειοδοτούμενης εγκατάστασης πρέπει να υποβάλει στον Υπουργό αίτηση για ανανέωση της άδειας.

(2) Για κάθε υφιστάμενη αδειοδοτούμενη εγκατάσταση, εφόσον δεν είχε εξασφαλισθεί πιστοποιητικό εγγραφής με βάση τον καταργηθέντα νόμο, πρέπει να υποβληθεί αίτηση στον Υπουργό για χορήγηση άδειας μέσα σε τρεις μήνες από την έναρξη της ισχύος του παρόντος Νόμου.

(3) Κάθε υφιστάμενη αδειοδοτούμενη εγκατάσταση, η οποία είχε εξασφαλίσει πιστοποιητικό εγγραφής με βάση τον καταργηθέντα νόμο, θεωρείται ότι της έχει χορηγηθεί προσωρινή άδεια με τους ίδιους όρους λειτουργίας και περίοδο ισχύος που είχαν τεθεί στο εν λόγω πιστοποιητικό εγγραφής. Η προσωρινή άδεια θα ισχύει μέχρι αντικατάστασής της με τη χορήγηση γραπτής άδειας ή μέχρι ανάκλησης, ή τροποποίησης των όρων της, ή προσθήκης νέων όρων από τον Υπουργό με βάση τις διατάξεις του άρθρου 16 του παρόντος Νόμου. Εξη μήνες πριν τη λήξη ισχύος της προσωρινής άδειας, ο φορέας εκμετάλλευσης της εγκατάστασης πρέπει να υποβάλει στον Υπουργό αίτηση για ανανέωση της άδειας.

(4) Κάθε νέα αδειοδοτούμενη εγκατάσταση πρέπει να υποβάλλει αίτηση στον Υπουργό για χορήγηση άδειας προτού τεθεί σε λειτουργία.

(5) Αίτηση για χορήγηση άδειας θα υποβάλλεται στον Υπουργό σε ειδικό έντυπο και θα περιέχει τέτοιες πληροφορίες, όπως θα καθορίζονται με διάταγμα που εκδίδει ο Υπουργός και θα πρέπει να περιλαμβάνει περιγραφή τουλάχιστον των πιο κάτω:

- (α) Της εγκατάστασης και της φύσης και έκτασης των δραστηριοτήτων της,
- (β) του διαγράμματος των κύριων εναλλακτικών τεχνικών λύσεων που μελετήθηκαν από το φορέα εκμετάλλευσης,
- (γ) των προϊόντων που παράγονται από την εγκατάσταση,
- (δ) των πρώτων και βοηθητικών υλών, των ουσιών και της ενέργειας που χρησιμοποιούνται ή παράγονται από την εγκατάσταση,
- (ε) των πηγών αέριων εκπομπών της εγκατάστασης,
- (στ) των συνθηκών του χώρου όπου θα λειτουργήσει η εγκατάσταση,
- (ζ) της φύσης και των ποσοτήτων των προβλεπόμενων εκπομπών από την εγκατάσταση στην ατμόσφαιρα καθώς και προσδιορισμό των σημαντικών επιπτώσεων των αέριων εκπομπών στο περιβάλλον,
- (η) της προβλεπόμενης τεχνολογίας και των άλλων τεχνικών που αποσκοπούν στην πρόδηλη των αέριων εκπομπών που προέρχονται από την εγκατάσταση ή, εάν αυτό δεν είναι δυνατόν, στη μείωσή τους,
- (θ) των μέτρων πρόληψης και αξιοποίησης των αέριων αποβλήτων που παράγει η εγκατάσταση, εφόσον απαιτείται,
- (ι) των προβλεπόμενων μέτρων παρακολούθησης των αέριων εκπομπών στο περιβάλλον,

- (ια) των προβλεπόμενων μέτρων παρακολούθησης της ποιότητας του αέρα στην περιοχή της εγκατάστασης εφόσον απαιτείται,
- (ιβ) άλλων μέτρων που προβλέπονται για τη συμμόρφωση του φορέα της εκμετάλλευσης με τις πρόνοιες του παρόντος Νόμου.

(6) Στην αίτηση για χορήγηση άδειας θα περιλαμβάνεται επίσης μη τεχνικού περιεχομένου περιληψη των λεπτομερειών που αναφέρονται στα προαναφερθέντα σημεία.

(7) Στις περιπτώσεις που πληροφορίες παρεχόμενες σύμφωνα με τις διατάξεις άλλης νομοθεσίας, ανταποκρίνονται σε οποιαδήποτε από τις απαιτήσεις του εδαφίου (5), οι πληροφορίες αυτές μπορούν να περιλαμβάνονται ή να επισυνάπτονται στην αίτηση:

Νοείται ότι, εφόσον αυτό δικαιολογείται από την κατηγορία, το είδος, το μέγεθος ή άλλα χαρακτηριστικά της αδειοδοτούμενης εγκατάστασης, μαζί με τις άλλες πληροφορίες που υποβάλλονται, είναι δυνατό να ξητείται και η υποβολή οποιασδήποτε πρόσθετης πληροφορίας, στοιχείου ή μελέτης που ο Υπουργός κρίνει αναγκαία για την πλήρη αξιολόγηση της υποβληθείσας αίτησης.

(8) Ο Υπουργός, μετά την παραλαβή της αίτησης, μεριμνά ώστε να δημοσιευθεί στην Επίσημη Εφημερίδα της Δημοκρατίας Γνωστοποίηση στην οποία αναφέρεται—

- (α) Η ημερομηνία λήψεως της αίτησης,
- (β) ότι η αίτηση είναι διαθέσιμη στο κοινό για επιθεώρηση κατά τις εργάσιμες ώρες, και
- (γ) ότι οποιοισδήποτε ενδιαφερόμενος μπορεί να υποβάλει, εντός είκοσι οκτώ ημερών από τη δημοσίευση, στον Υπουργό απόψεις ή εισηγήσεις αναφορικά με την αιτούμενη άδεια ή το περιεχόμενο της αίτησης.

(9) Ο Υπουργός χορηγεί ή ανανεώνει την άδεια αν ικανοποιείται ότι ο φορέας εκμετάλλευσης της εγκατάστασης διαθέτει τα μηχανήματα ή τον εξοπλισμό που απαιτούνται για συμμόρφωση προς όλες τις απαιτήσεις του παρόντος Νόμου και οποιωνδήποτε κανονισμών που εκδίδονται με βάση αυτόν και προς όλους τους όρους λειτουργίας που ο Υπουργός θα επισυνάψει στην άδεια.

(10) Τηρουμένων των διατάξεων της παραγράφου (α) του εδαφίου (1) του άρθρου 13, ο Υπουργός δεν χορηγεί άδεια εκτός εάν ικανοποιείται για τα πιο πάνω.

(11) Ειδικότερα, ο Υπουργός θα χορηγεί ή ανανεώνει την άδεια μόνον εφόσον διατιστώσει ότι—

- (α) Έχουν ληφθεί όλα τα κατάλληλα μέτρα για την πρόληψη της ατμοσφαιρικής ρύπανσης, συμπεριλαμβανομένης της χρησιμοποίησης των βέλτιστων διαθέσιμων τεχνικών, με τον όρο ότι η εφαρμογή τέτοιων μέτρων δε συνεπάγεται υπερβολικό κόστος,
- (β) η λειτουργία της εγκατάστασης δε θα προκαλέσει σημαντική ατμοσφαιρική ρύπανση, κυρίως με την εκπομπή των ουσιών που απαριθμούνται στο Παράρτημα IV,
- (γ) δε θα σημειωθεί υπέρβαση οποιασδήποτε από τις εκάστοτε ισχύουσες οριακές τιμές εκπομπής, και
- (δ) θα ληφθούν υπόψη όλες οι ισχύουσες οριακές τιμές ποιότητας του αέρα.

(12) Κατά τη χορήγηση ή την ανανέωση της άδειας, ο Υπουργός δύναται να επισυνάψει σ' αυτή οποιουδήποτε όρους λειτουργίας οι οποίοι, τηρουμένων των διατάξεων της παραγράφου (β) του εδαφίου (1) του άρθρου 13, πρέπει να τηρούνται κατά τη λειτουργία της εγκατάστασης. Οι όροι λειτουργίας δυνατόν να αναφέρονται—

- (α) Σε τεχνικές προδιαγραφές για οποιαδήποτε μηχανήματα ή εξοπλισμό που χρησιμοποιούνται στην εγκατάσταση,
- (β) σε ανώτατα όρια εκπομπής οποιασδήποτε συγκεκριμένης ουσίας ή ομάδας ουσιών που εκπέμπονται στην ατμόσφαιρα από την εγκατάσταση,
- (γ) σε εξοπλισμό που πρέπει να εγκατασταθεί και να χρησιμοποιείται για παρεμπόδιση της εκπομπής ουσιών στην ατμόσφαιρα ή για να τις καταστήσει αβλαβείς ή ακίνδυνες, πριν από την εκπομπή τους στην ατμόσφαιρα,
- (δ) σε προδιαγραφές ποιότητας οποιωνδήποτε υλικών, περιλαμβανομένων και των καυσίμων, που χρησιμοποιούνται στην εγκατάσταση,
- (ε) σε εξοπλισμό ή όργανα που πρέπει να εγκατασταθούν σε κατάλληλα σημεία και να χρησιμοποιούνται για τη μέτρηση της συγκέντρωσης, του ρυθμού εκπομπής ή της ολικής ποσότητας οποιασδήποτε ουσίας που εκπέμπεται στην ατμόσφαιρα σε συγκεκριμένη περίοδο ή οποιασδήποτε άλλης παραμέτρου λειτουργίας,
- (στ) σε όργανα μέτρησης ή άλλο εξοπλισμό που πρέπει να εγκαταστήσει ο φορέας εκμετάλλευσης, με δικές του δαπάνες, σε σημεία τα οποία θα εγκρίνει ο Υπουργός για σκοπούς μέτρησης της ποιότητας του ατμοσφαιρικού αέρα,
- (ζ) σε προϋποθέσεις ή τεχνικές προδιαγραφές, περιλαμβανομένου και του ύψους, που αφορούν στην ανέγερση καπνοδόχου ή φουγάρου μέσω του οποίου θα διοχετεύονται οι αέριες εκπομπές στην ατμόσφαιρα,
- (η) σε εύλογες διευκολύνσεις για τη διεξαγωγή μετρήσεων και τη λήψη δειγμάτων οποιωνδήποτε ουσιών που χρησιμοποιούνται στην εγκατάσταση ή εκπέμπονται από αυτή στην ατμόσφαιρα,
- (θ) σε πρόγραμμα μετρήσεων που θα πρέπει να διεξάγει ο φορέας εκμετάλλευσης, σε τεχνικές εκθέσεις στις οποίες θα περιλαμβάνονται τα αποτελέσματα των μετρήσεων καθώς και άλλα σχετικά περιβαλλοντικά στοιχεία και στη συχνότητα αποστολής των εκθέσεων στον Υπουργό,
- (ι) σε όργανα, εξοπλισμό ή συστήματα για αποθήκευση των μετρήσεων και τηλεμετάδοσής τους στην αρχή που θα ορίσει ο Υπουργός,
- (ια) σε εκθέσεις που θα πρέπει να ετοιμάζονται από το φορέα εκμετάλλευσης σχετικά με την περιβαλλοντική διαχείριση των θεμάτων που αφορούν τον έλεγχο της ατμοσφαιρικής ρύπανσης, και
- (ιβ) στην αριθμή τοποθεσία που επιτρέπεται η λειτουργία της εγκατάστασης.

(13) Η διαδικασία για τη χορήγηση άδειας, περιγράφεται στο Μέρος II του Παραρτήματος I.

Παράρτημα I.

(14) Ανεξάρτητα από τις διατάξεις οποιουδήποτε άλλου νόμου, οι μελέτες και τα σχέδια οποιασδήποτε οδειοδοτούμενης εγκατάστασης θα υποβάλλονται στον Υπουργό μαζί με την αίτηση για εξασφάλιση της άδειας.

(15) Για τη χορήγηση άδειας σε οποιαδήποτε από τις εγκαταστάσεις που περιλαμβάνονται στο Παράρτημα III, απαιτείται η τήρηση, εκτός των διατά-

Παράρτημα III.

Ξεων του παρόντος Νόμου, και των όρων και προϋποθέσεων της εκάστοτε ισχύουσας νομοθεσίας που στοχεύει στην εναρμόνιση με την Οδηγία 96/61/ΕΚ του Συμβουλίου της 24ης Σεπτεμβρίου 1996 σχετικά με την ολοκληρωμένη πρόληψη και έλεγχο της ρύπανσης.

Έκδοση
Κανονισμών
και
διαταγμάτων
για αδειο-
δοτούμενες
εγκαταστάσεις.

Παράρτημα II
Παράρτημα III.

9.—(1) Το Υπουργικό Συμβούλιο εκδίδει, εκτός από τους Κανονισμούς που αναφέρονται ως στον παρόντα Νόμο, και όσους απαιτούνται για τη όρθιμιση οποιουδήποτε θέματος το οποίο χρήζει ή είναι δεκτικό καθορισμού και γενικά για την καλύτερη εφαρμογή του παρόντος Νόμου.

(2) Ειδικότερα και χωρίς επηρεασμό της γενικότητας του εδαφίου (1) οι Κανονισμοί αυτοί μπορούν να προβλέπουν για όλα ή μερικά από τα ακόλουθα θέματα:

- (α) Τον καθορισμό νέων κατηγοριών εγκαταστάσεων, πέραν αυτών που περιλαμβάνονται στα Παραρτήματα II και III, ως αδειοδοτούμενων εγκαταστάσεων,
- (β) όρους λειτουργίας, συνθήκες λειτουργίας, οριακές τιμές εκπομπής, τεχνικές προδιαγραφές, πρόσθετες υποχρεώσεις για συγκεκριμένες κατηγορίες αδειοδοτούμενων εγκαταστάσεων, που θα πρέπει να τηρούνται από το φορέα εκμετάλλευσης,
- (γ) τη όρθιμιση της διαχείρισης συγκεκριμένων κατηγοριών αερίων αποβλήτων,
- (δ) την επιβολή τελών ή άλλων οικονομικών επιβαρύνσεων σε συγκεκριμένες κατηγορίες αδειοδοτούμενων εγκαταστάσεων με βάση την αρχή «ο ρυπαίνων πληρώνει»,
- (ε) την παροχή κινήτρων για μείωση των αερίων αποβλήτων στην πηγή, καθώς και για την εγκατάσταση και χρήση βέλτιστων διαθέσιμων τεχνικών,
- (στ) τον καθορισμό συγκεκριμένων ζωνών στη Δημοκρατία εντός των οποίων οι ευρισκόμενες εγκαταστάσεις θα υποχρεούνται να τηρούν οριακές τιμές εκπομπής αυστηρότερες από τις καθοριζόμενες για τις υπόλοιπες αδειοδοτούμενες εγκαταστάσεις, και
- (ξ) τον καθορισμό κατηγοριών των αδειοδοτούμενων εγκαταστάσεων οι οποίες μπορούν να λειτουργούν στο εσωτερικό των ζωνών που αναφέρονται στην παράγραφο (στ) καθώς και τις προϋποθέσεις που πρέπει να πληρούνται για τη λειτουργία τους.

(3) Κανονισμοί οι οποίοι εκδίδονται με βάση τον παρόντα Νόμο μπορούν να προβλέπουν χυρώσεις για τυχόν παραβιάσεις των διατάξεων των Κανονισμών αυτών.

(4) Κανονισμοί οι οποίοι εκδίδονται με βάση τον παρόντα Νόμο μπορούν να εξουσιοδοτούν τον Υπουργό να εκδίδει διατάγματα για την καλύτερη εφαρμογή τους.

(5) Για τους σκοπούς του παρόντος Νόμου, ο Υπουργός μπορεί, με διάταγμα που δημοσιεύεται στην Επίσημη Εφημερίδα της Δημοκρατίας, να επιβάλλει την υποχρεωτική εφαρμογή προτύπων τα οποία έχει εγκρίνει ο Κυπριακός Οργανισμός Πιστοποίησης και Ελέγχου της Ποιότητας (ΚΟΠΕΠ), είτε αυτά αποτελούν Ευρωπαϊκά ή διεθνή πρότυπα, είτε αποτελούν Κυπριακά πρότυπα.

10.—(1) Ο Υπουργός μεριμνά ώστε τα μέλη της Τεχνικής Επιτροπής να παρακολουθούν την εξέλιξη των βέλτιστων διαθέσιμων τεχνικών και της κατάστασης του περιβάλλοντος. Ο Υπουργός με βάση την εξέλιξη αυτή, επι-

βάλλει, αν απαιτείται, στις εγκαταστάσεις στις οποίες έχει χορηγηθεί άδεια, κατάλληλους όρους, αφού λάβει υπόψη αφενός την εξέλιξη αυτή και αφετέρου τη σκοπιμότητα να μην προκύπτει υπερβολικό κόστος για τις εγκαταστάσεις αυτές, ενόψει κυρίως της οικονομικής τους κατάστασης.

(2) Με βάση την εξέλιξη της βέλτιστης διαθέσιμης τεχνικής και της κατάστασης του περιβάλλοντος, ο Υπουργός σε συνεννόηση με την Τεχνική Επιτροπή, εκδίει διάταγμα στο οποίο καθορίζει πολιτικές και στρατηγικές που θα εφαρμόζει στις οποίες περιλαμβάνονται τα κατάλληλα μέτρα για σταδιακή προσαρμογή των υφιστάμενων αδειοδοτούμενων εγκαταστάσεων στην βέλτιστη διαθέσιμη τεχνική, λαμβάνοντας υπόψη κυρίως—

- (α) Τα τεχνικά χαρακτηριστικά της εγκατάστασης,
- (β) το ποσοστό χρησιμοποίησης και την υπολειτόμενη διάρκεια ζωής της εγκατάστασης,
- (γ) τη φύση και το μέγεθος των ρυπαντικών εκπομπών της εγκατάστασης, κατ
- (δ) τη σκοπιμότητα του να μην προκύπτει υπερβολικό κόστος για την εν λόγω εγκατάσταση, λαμβάνοντας υπόψη ίδιως, την οικονομική κατάσταση των επιχειρήσεων της υπό εξέταση κατηγορίας.

11. Ο φορέας εκμετάλλευσης αδειοδοτούμενης εγκατάστασης υποχρεούται—

- (α) Να τηρεί τους όρους της άδειας στην εγκατάστασή του,
- (β) να ενημερώνει τον Υπουργό για τα αποτελέσματα της παρακολούθησης των αερίων εκπομπών της εγκατάστασης, εφόσον και όπως απαιτείται στους όρους της άδειας, και
- (γ) να ενημερώνει αμέσως τον Υπουργό για κάθε συμβάν ή ατύχημα που επηρεάζει σημαντικά το περιβάλλον.

12.—(1) Σε περίπτωση αλλαγής του φορέα εκμετάλλευσης αδειοδοτούμενης εγκατάστασης ή σε περίπτωση ανάληψης της εκμετάλλευσης αδειοδοτούμενης εγκατάστασης από νέο φορέα, ο νέος φορέας εκμετάλλευσης είναι υποχρεωμένος—

Υποχρεώσεις φορέα εκμετάλλευσης.

Αλλαγή φορέα εκμετάλλευσης.

- (α) Να ενημερώσει τον Υπουργό για την αλλαγή, και

- (β) να τηρεί τους όρους που επιβάλλονται με την άδεια.

(2) Ο νέος φορέας εκμετάλλευσης, από τη στιγμή της ανάληψης της λειτουργίας της εγκατάστασης αναλαμβάνει όλα τα δικαιώματα και τις υποχρεώσεις του προηγούμενου φορέα εκμετάλλευσης με βάση τον παρόντα Νόμο.

13.—(1) Για οποιαδήποτε υφιστάμενη αδειοδοτούμενη εγκατάσταση, ο Υπουργός μπορεί—

Εξουσίες Υπουργού αναφορικά με υφιστάμενες αδειοδοτούμενες εγκαταστάσεις.

- (α) Να προβαίνει σε χορήγηση της άδειας, έστω και αν ο φορέας εκμετάλλευσης δεν έχει τα μηχανήματα ή τον εξοπλισμό που αναφέρονται στο εδάφιο (9) του άρθρου 8, οριζόντας όμως χρονική περίοδο μέσα στην οποία τα μηχανήματα ή ο εξοπλισμός θα πρέπει να τοποθετηθούν, και
- (β) να ορίσει χρονική περίοδο μέσα στην οποία ο φορέας εκμετάλλευσης δε θα είναι υποχρεωμένος να συμμορφώνεται προς οποιουσδήποτε καθορισμένους όρους λειτουργίας.

(2) Κατά τη διάρκεια της περιόδου που ορίζεται σύμφωνα με την παράγραφο (β) του εδαφίου (1) του παρόντος άρθρου, ο Υπουργός μπορεί, αφού δώσει ενός μήνα προειδοποίηση, να προσθέσει νέους όρους ή να διαφοροποιήσει τους όρους λειτουργίας της εγκατάστασης προς τους οποίους πρέπει να συμμορφωθεί ο φορέας εκμετάλλευσης μετά τη λήξη της περιόδου.

N. 187(I)/2002

Διάρκεια
ισχύος των
όρων
λειτουργίας
της άδειας.

14.—(1) Σε περίπτωση χορήγησης ή ανανέωσης της άδειας, ο Υπουργός πρέπει να ορίσει—

- (α) Την έναρξη και λήξη της χρονικής περιόδου, εντός της οποίας, τηρουμένου του άρθρου 16, δε θα υπάρξει ανάκληση της άδειας,
- (β) για κάθε όρο που επιβάλλει, την έναρξη και λήξη της χρονικής περιόδου εντός της οποίας, τηρουμένου του άρθρου 16, δε θα γίνει διαφοροποίηση του όρου αυτού, και
- (γ) σε σχέση με τους όρους λειτουργίας, την έναρξη και λήξη της χρονικής περιόδου εντός της οποίας, τηρουμένου του άρθρου 16, δε θα προστεθούν νέοι όροι.

(2) Σε περίπτωση χορήγησης ή ανανέωσης της άδειας, κάθε διαφοροποίηση των όρων λειτουργίας περιλαμβανομένης και της προσθήκης νέου όρου, θα υπάγεται στους περιορισμούς που επιβάλλονται με βάση το άρθρο 16.

15.—(1) Κάθε πρόσωπο που λειτουργεί ή εν γνώσει του επιτρέπει τη λειτουργία αδειοδοτούμενης εγκατάστασης—

- (α) Η οποία δεν έχει εξασφαλίσει άδεια από τον Υπουργό, ή
- (β) σε τοποθεσία άλλη από εκείνη που ορίζεται στην άδεια, ή
- (γ) κατά τρόπο που δεν είναι σύμφωνος με οποιοδήποτε όρο λειτουργίας που επισυνάπτεται στην άδεια,

είναι ένοχο ποινικού αδικήματος και υπόκειται στις ποινές που αναφέρονται στο εδάφιο (2) του άρθρου 26.

(2) Αποτελεί υπεράσπιση σε οποιαδήποτε διαδικασία δυνάμει της παραγράφου (γ) του εδαφίου (1), αν ο κατηγορούμενος αποδείξει ότι η μη συμμόρφωσή του προς όρο λειτουργίας οφειλόταν σε ενέργεια ή παράλειψη άλλου προσώπου ή σε ατύχημα ή σε άλλη αιτία πέρα από τον έλεγχό του και ότι έλαβε όλες τις εύλογες προφυλάξεις και κατέβαλε όλη την οφειλόμενη φροντίδα για να αποφύγει την παράβαση του όρου είτε ο ίδιος είτε εργοδοτούμενός του είτε αντιπρόσωπός του και ότι, εν πάσῃ περιπτώσει, μόλις αντιλήφθηκε την παράβαση έλαβε όλα τα εφικτά μέτρα για επανόρθωση χωρίς αδικαιολόγητη καθυστέρηση.

(3) Σε περίπτωση που πρόσωπο κατηγορείται για αδίκημα με βάση το εδάφιο (1) ζητά να επικαλεστεί για υπεράσπισή του πράξη ή παράλειψη άλλου προσώπου—

- (α) Δε θα έχει το δικαίωμα να το πράξει, εκτός αν—
  - (i) Τουλάχιστον επτά ημέρες πριν την ημερομηνία της ακρόασης, δώσει στον κατήγορο γραπτώς πληροφορίες που κατέχει, οι οποίες θα βοηθήσουν την κατηγορούσα αρχή να επισημάνει και εντοπίσει το άλλο πρόσωπο, ή
  - (ii) έχει την άδεια του δικαστηρίου να την επικαλεστεί·
- (β) το άλλο πρόσωπο μπορεί να κατηγορηθεί για αδίκημα και να κηρυχθεί ένοχο, ανεξάρτητα από το αν ο αρχικός κατηγορούμενος κηρυχθεί ή δεν κηρυχθεί ένοχος.
- (4) Αποτελεί υπεράσπιση σε οποιαδήποτε διαδικασία δυνάμει των παραγράφων (β) και (γ) του εδαφίου (1), αν ο κατηγορούμενος αποδείξει ότι ήταν εργοδοτούμενος που ενεργούσε με βάση οδηγίες που δόθηκαν σε αυτόν από ή εκ μέρους του εργοδότη του και ότι δεν είχε λόγο να πιστεύει ότι η συμμόρφωση προς τις οδηγίες αυτές θα οδηγούσε στη διάπραξη του αδικήματος για το οποίο κατηγορείται.

Αδικήματα σε
σχέση με
αδειο-
δοτούμενη
εγκατάσταση.

16.—(1) Ο Υπουργός μπορεί, οποτεδήποτε κρίνει ότι δικαιολογείται ή επιβάλλεται για λόγους προστασίας της δημόσιας υγείας, της δημόσιας ασφάλειας ή του περιβάλλοντος—
Ανάκληση ή
τροποποίηση
της άδειας.

- (α) Να ανακαλέσει την άδεια,
- (β) να ακυρώσει ή τροποποιήσει οποιοδήποτε όρο της άδειας,
- (γ) να προσθέσει νέο όρο στην άδεια, και
- (δ) να συντομεύσει το χρόνο ισχύος της άδειας.

(2) Η διαδικασία για ανάκληση ή τροποποίηση όρου της άδειας καθορίζεται στο Μέρος II του Παραρτήματος I.

Παραρτήμα 1.

(3) Όταν η τροποποίηση όρου της άδειας ή η προσθήκη νέου όρου πραγματοποιείται μέσα στην ισχύουσα χρονική περίοδο που δηλώνεται με βάση το άρθρο 14 ή όταν ανακαλείται η άδεια, καταβάλλεται στο φορέα εκμετάλλευσης αποζημίωση, εκτός αν η τροποποίηση ή η προσθήκη του νέου όρου γίνεται λόγω αλλαγής των συνθηκών οι οποίες δεν μπορούσαν εύλογα να προβλεφθούν κατά το χρόνο που οι όροι λειτουργίας καθορίσθηκαν για πρώτη φορά στην άδεια. Ως αλλαγή των συνθηκών μπορεί να θεωρηθεί και η αλλαγή πληροφοριών που έχει στη διάθεσή του ο Υπουργός, αναφορικά με τις εκπομπές των αερίων αποβλήτων της εγκατάστασης.

(4) Δεν υφίσταται υποχρέωση αποζημίωσης εκ μέρους του Υπουργού στις περιπτώσεις προσθήκης ή τροποποίησης όρων συνεπεία της θέσπισης νεώτερης νομοθεσίας προς το σκοπό εναρμόνισης με την αντίστοιχη νομοθεσία της Ευρωπαϊκής Ένωσης ή συνεπεία της εξέλιξης των βέλτιστων διαθέσιμων τεχνικών όπως αυτές καθορίζονται στο άρθρο 10.

(5) Σε περίπτωση τροποποίησης της άδειας με την προσθήκη νέου όρου ή με την τροποποίηση υφιστάμενου, θα δηλώνεται νέα έναρξη και λήξη της χρονικής περιόδου, κατά τη διάρκεια της οποίας, τηρουμένων των προνοιών του παρόντος εδαφίου, καμιά περαιτέρω διαφοροποίηση δε θα γίνεται χωρίς καταβολή αποζημίωσης σύμφωνα με το εδάφιο (3).

(6) Σε περίπτωση προσθήκης νέου όρου ή τροποποίησης υφιστάμενου, η χρονική περίοδος που καθορίζεται για συμμόρφωση πρέπει να είναι εύλογη.

(7) Με την επιφύλαξη των διατάξεων του άρθρου 20 του παρόντος Νόμου, εάν, κατά τη λήξη της χρονικής ισχύος της άδειας, ο Υπουργός διαπιστώσει ότι δεν έχει συντελεστεί καμιά μεταβολή στη λειτουργία της εγκατάστασης, δύναται να παρατείνει τη χρονική περίοδο ισχύος της άδειας με τους ίδιους όρους για περίοδο που δε θα υπερβαίνει το ένα έτος.

17.—(1) Σε περίπτωση απόρριψης αίτησης για χορήγηση ή ανανέωση άδειας, ο αιτητής μπορεί, μέσα σε είκοσι μία ημέρες, να ασκήσει ιεραρχική προσφυγή κατά της απόφασης για απόρριψη της αίτησης, για το λόγο ότι έχει όλα τα απαραίτητα μηχανήματα και τον απαραίτητο εξοπλισμό για τη χορήγηση ή ανανέωση της άδειας.

(2) Σε περίπτωση που αίτηση για χορήγηση ή ανανέωση άδειας εγκρίνεται υπό ορισμένους όρους λειτουργίας, ο αιτητής μπορεί, μέσα σε είκοσι μία ημέρες, να ασκήσει ιεραρχική προσφυγή αναφορικά—

- (α) Με οποιοδήποτε από τους όρους που επιβλήθηκαν για το λόγο ότι δεν είναι εύλογος, λαμβανομένων υπόψη της προτεινόμενης τοποθεσίας και οποιωνδήποτε άλλων σχετικών συνθηκών, και
- (β) με οποιαδήποτε από τις χρονικές περιόδους που ορίζονται με βάση το άρθρο 14 για το λόγο ότι είναι υπερβολικά σύντομη υπό τις περιστάσεις.

(3) Σε περίπτωση που η άδεια τροποποιείται με την προσθήκη νέου όρου ή με την τροποποίηση υφιστάμενου, ο αιτητής μπορεί μέσα σε είκοσι μία ημέρες να ασκήσει ιεραρχική προσφυγή εναντίον της διαφοροποίησης για το λόγο ότι αυτή δεν είναι εύλογη, λαμβανομένων υπόψη της τοποθεσίας, της εγκατάστασης και οποιωνδήποτε άλλων συνθηκών.

(4) Η ιεραρχική προσφυγή με βάση το παρόν άρθρο υποβάλλεται στο Υπουργικό Συμβούλιο.

Αρχείο.

18.—(1) Ο Υπουργός μεριμνά για την τήρηση και τη λειτουργία Αρχείου αναφορικά με τα εξής, δηλαδή—

- (a) Για αιτήσεις που υποβάλλονται για χορήγηση ή ανανέωση άδειας με βάση το άρθρο 8,
- (b) για άδειες που χορηγούνται, για τους όρους λειτουργίας οι οποίοι δυνατό να επισυνάπτονται στις άδειες αυτές και για οποιεσδήποτε μεταγενέστερες τροποποιήσεις τους, και
- (γ) για τα αποτελέσματα των μετρήσεων εκπομπών στην ατμόσφαιρα από εγκαταστάσεις.

125(I) του 2000. (2) Χωρίς να επηρεάζονται οι διατάξεις του περί της Ελεύθερης Πρόσβασης του Κοινού σε Πληροφορίες που σχετίζονται με Θέματα Περιβάλλοντος Νόμου του 2000, καθώς και του άρθρου 30 του παρόντος Νόμου, κάθε πρόσωπο δικαιούται έπειτα από αίτηση, ο τύπος της οποίας καθορίζεται με απόφαση του Υπουργού, να λάβει αντίγραφο οποιαδήποτε καταχώρησης στο Αρχείο, έναντι καταβολής τέλους που καθορίζεται από τον Υπουργό.

19. Κατόπιν αιτήσεως οποιουδήποτε φορέα εκμετάλλευσης, ο Υπουργός μπορεί να εγκρίνει την εξαίρεση από τη δημοσίευση, οποιουδήποτε όρου λειτουργίας, η δημοσίευση του οποίου κατά τη γνώμη του—

- (a) Παραβλάπτει σε βαθμό πέραν του εύλογου μέτρου ιδιωτικό συμφέρον του αιτητή με την αποκάλυψη πληροφοριών αναφορικά με εμπορικό μυστικό, ή
- (β) παραβλάπτει το δημόσιο συμφέρον.

20.—(1) Αν ο φορέας εκμετάλλευσης αδειοδοτούμενης εγκατάστασης προτίθεται να προβεί σε επεκτάσεις, τροποποιήσεις ή άλλες αλλαγές στην εγκατάσταση οι οποίες ενδέχεται να έχουν επιπρόσθετες σημαντικές αρνητικές επιπτώσεις στην ατμόσφαιρα, οφείλει να υποβάλλει νέα αίτηση για χορήγηση άδειας προτού προβεί στις εν λόγω αλλαγές.

(2) Ο φορέας εκμετάλλευσης αδειοδοτούμενης εγκατάστασης μπορεί να αποταθεί στον Υπουργό για γραπτή βεβαίωση ότι η ανωτέρω προτεινόμενη επέκταση, τροποποίηση ή αλλαγή στην εγκατάστασή του δε θα απαιτήσει χορήγηση νέας άδειας. Εφόσον δοθεί τέτοια βεβαίωση, δε θα είναι αναγκαία η υποβολή νέας αίτησης για χορήγηση άδειας.

(3) Ο Υπουργός μπορεί με διάταγμα να δημοσιεύει κατευθυντήριες γραμμές ως προς το τι θεωρεί σημαντικές αρνητικές επιπτώσεις στην ατμόσφαιρα, και να τις τροποποιεί από καιρό σε καιρό.

(4) Αποτελεί αδίκημα για φορέα εκμετάλλευσης αδειοδοτούμενης εγκατάστασης να τη λειτουργεί ενώ έχει κάνει επεκτάσεις, τροποποιήσεις ή άλλες σημαντικές αλλαγές σε αυτή, οι οποίες μπορούν να έχουν επιπρόσθετες σημαντικές αρνητικές επιπτώσεις στην ατμόσφαιρα, προτού του χορηγηθεί νέα άδεια για αυτές ή προτού λάβει γραπτή βεβαίωση από τον Υπουργό με βάση το εδάφιο (2).

Επέκταση
αδειοδοτούμενης
εγκατάστασης.

21.—(1) Το Υπουργικό Συμβούλιο μπορεί, να εκδώσει κανονισμούς με τους οποίους να καθορίσει όρους λειτουργίας για οποιαδήποτε κατηγορία μη αδειοδοτούμενων εγκαταστάσεων. Οι όροι λειτουργίας δυνατό να αναφέρονται—

Μη αδειοδοτούμενες εγκαταστάσεις

- (α) Σε τεχνικές προδιαγραφές για οποιαδήποτε μηχανήματα ή εξοπλισμό που χρησιμοποιούνται στην εγκατάσταση,
- (β) σε ανώτατα όρια εκπομπής οποιασδήποτε συγκεκριμένης ουσίας ή ομάδας ουσιών που εκπέμπονται στην ατμόσφαιρα από την εγκατάσταση,
- (γ) σε εξοπλισμό που πρέπει να εγκατασταθεί και να χρησιμοποιείται για παρεμπόδιση της εκπομπής ουσιών στην ατμόσφαιρα ή για να τις καταστήσει αβλαβείς ή ακίνδυνες, πριν από την εκπομπή τους στην ατμόσφαιρα,
- (δ) σε προδιαγραφές ποιότητας οποιωνδήποτε υλικών, περιλαμβανομένων και των κανονίων, που χρησιμοποιούνται στην εγκατάσταση,
- (ε) σε εξοπλισμό ή όργανα που πρέπει να εγκατασταθούν και να χρησιμοποιούνται για τη μέτρηση της συγκεντρωσης, του ρυθμού εκπομπής ή της ολικής ποσότητας οποιασδήποτε ουσίας που εκπέμπεται στην ατμόσφαιρα σε συγκεκριμένη περίοδο ή οποιασδήποτε άλλης παραμέτρου λειτουργίας της εγκατάστασης,
- (στ) σε όργανα μέτρησης ή άλλο εξοπλισμό που πρέπει να εγκαταστήσει ο φορέας εκμετάλλευσης, με δικές του δαπάνες, σε σημεία τα οποία θα εγκρίνει ο Υπουργός για σκοπούς μέτρησης της ποιότητας του αέρα,
- (ζ) σε προϋποθέσεις ή τεχνικές προδιαγραφές, περιλαμβανομένου και του ύψους, που αφορούν στην ανέγερση καπνοδόχου ή φουγάρου μέσω του οποίου θα διοχετεύονται οι αέριες εκπομπές στην ατμόσφαιρα,
- (η) σε εύλογες διευκολύνσεις για τη διεξαγωγή μετρήσεων και τη λήψη δειγμάτων οποιωνδήποτε ουσιών που χρησιμοποιούνται στη εγκατάσταση ή εκπέμπονται από αυτή στην ατμόσφαιρα,
- (θ) σε πρόγραμμα μετρήσεων που θα πρέπει να τηρεί ο φορέας εκμετάλλευσης, σε τεχνικές εκθέσεις στις οποίες να περιλαμβάνονται και αποτελέσματα μετρήσεων καθώς και άλλα σχετικά περιβαλλοντικά στοιχεία και στη συχνότητα αποστολής των εκθέσεων στον Υπουργό,
- (ι) σε όργανα, εξοπλισμό ή συστήματα για αποθήκευση των μετρήσεων και τηλεμετάδοσής τους στην αρχή που θα ορίσει ο Υπουργός, και
- (ια) σε εκθέσεις που θα πρέπει να ετοιμάζονται από το φορέα εκμετάλλευσης σχετικά με την περιβαλλοντική διαχείριση των θεμάτων που αφορούν τον έλεγχο της ατμοσφαιρικής ρύπανσης.

(2) Οι κανονισμοί μπορούν να περιλαμβάνουν διατάξεις για μεταβατικές περιόδους για καθορισμένες κατηγορίες μη αδειοδοτούμενων εγκαταστάσεων με βάση τις οποίες κατά τη διάρκεια της μεταβατικής περιόδου να υπάρχουν εύλογοι περιορισμοί όπως θα καθοριστεί στους κανονισμούς.

(3) Οι πιο πάνω κανονισμοί που εκδίδονται με βάση τα εδάφια (1) ή (2), μπορούν—

- (α) Να καθορίζουν τα πρόσωπα ή τις κατηγορίες προσώπων τα οποία, σε περίπτωση παραβάσης διατάξεων των κανονισμών ή απαγόρευσης που επιβλήθηκε με βάση τους κανονισμούς, θα είναι ένοχα αδικήματος είτε επιπρόσθετα είτε αποκλειομένων άλλων προσώπων ή κατηγοριών προσώπων,

- (β) να εξουσιοδοτούν οποιοδήποτε Επιθεωρητή να επιδίδει σε φορέα εκμετάλλευσης ειδοποίηση για βελτίωση αν η εγκατάσταση ή ο εξοπλισμός του φορέα εκμετάλλευσης δε διατηρεί το επίπεδο λειτουργίας που απαιτείται όσον αφορά τις εκπομπές,
- (γ) να εξουσιοδοτούν οποιοδήποτε Επιθεωρητή να επιδίδει σε φορέα εκμετάλλευσης απαγορευτική ειδοποίηση αν από τη λειτουργία της εγκατάστασης, ενδέχεται να δημιουργηθεί σοβαρός κίνδυνος στην υγεία οποιουδήποτε προσώπου ή στο περιβάλλον ως αποτέλεσμα παραβιάσης των σχετικών κανονισμών,
- (δ) να προνοούν για την ύπαρξη καθορισμένης υπεράσπισης σε διαδικασία για αδίκημα δυνάμει των κανονισμών, είτε γενικά είτε υπό ειδικές περιστάσεις,
- (ε) μπορούν να προβλέπουν ως ανώτατες ποινές, φυλάκιση που δε θα υπερβαίνει τον ένα χρόνο ή πρόστιμο που δε θα υπερβαίνει τις τρεις χιλιάδες λίρες ή και τις δύο ποινές, και
- (στ) να επιβάλλουν υποχρεώσεις παροχής συγκεκριμένων πληροφοριών τόσο από το φορέα εκμετάλλευσης όσο και από τον εισαγωγέα, κατασκευαστή, προμηθευτή ή συντηρητή του εξοπλισμού που χρησιμοποιείται στη μη αδειοδοτούμενη εγκατάσταση.
- (4) Μέχρις ότου εκδοθούν οι κανονισμοί που προβλέπονται στο παρόν άρθρο, κάθε Επιθεωρητής, μετά από σχετική εντολή του Υπουργού, μπορεί να επιδίδει ειδοποίηση βελτίωσης σε οποιαδήποτε μη αδειοδοτούμενη εγκατάσταση, η λειτουργία της οποίας προκαλεί ή είναι ενδεχόμενο να προκαλέσει σημαντική ατυποσφαίρική ρύπανση, ή υποβάθμιση του περιβάλλοντος ή υπέρμετρη οχληρία στην περιοχή. Η ειδοποίηση βελτίωσης θα καθορίζει τα μέτρα που θα πρέπει να ληφθούν από τον φορέα εκμετάλλευσης καθώς και τη χρονική περίοδο εντός της οποίας τα μέτρα αυτά θα πρέπει να εφαρμοστούν.

(5) Σε περίπτωση που ο φορέας εκμετάλλευσης μη αδειοδοτούμενης εγκατάστασης δε λάβει τα μέτρα που αναφέρονται στην ανωτέρω ειδοποίηση βελτίωσης εντός της ορισθείσης προθεσμίας, ο Επιθεωρητής επιδίδει στο φορέα εκμετάλλευσης απαγορευτική ειδοποίηση με την οποία θα δίδει εντολή για διακοπή της λειτουργίας της εγκατάστασης.

(6) Αποτελεί αδίκημα η άρνηση ή η παράλειψη συμμόρφωσης προς την απαγορευτική ειδοποίηση καθώς και η παράλειψη συμμόρφωσης μέσα σε εύλογο χρονικό διάστημα ή μέσα στο χρόνο που ορίζεται στην ειδοποίηση βελτίωσης.

22.—(1) Σε περίπτωση κατά την οποία ο Επιθεωρητής διαπιστώσει παραβαση οποιουδήποτε όρου της άδειας, μπορεί να επιδώσει στο φορέα εκμετάλλευσης ειδοποίηση βελτίωσης στην οποία αναφέρεται—

- (α) Ότι ο Επιθεωρητής διαπίστωσε παράβαση οποιουδήποτε από τους όρους της άδειας,
- (β) ο όρος ή οι όροι της άδειας αναφορικά με τους οποίους διαπιστώθηκε η παράβαση, και
- (γ) η χρονική περίοδος, όχι μικρότερη από 21 ημέρες, μέσα στην οποία η παράβαση πρέπει για αρθεί.

(2) Σε περίπτωση που ο Επιθεωρητής διαπιστώσει ότι ο φορέας εκμετάλλευσης δε συμμορφώνεται με όσα αναφέρονται στην ειδοποίηση βελτίωσης εντός της καθοριζόμενης χρονικής περιόδου, μπορεί να επιδώσει στο φορέα εκμετάλλευσης, ή αν αυτός απουσιάζει, σε οποιοδήποτε πρόσωπο υπεύθυνο για την εγκατάσταση, απαγορευτική ειδοποίηση. Η απαγορευτική αυτή ειδοποίηση αναφέρεται—

(α) Τα συγκεκριμένα μέτρα που καθορίζονται στην ειδοποίηση βελτίωσης τα οποία, κατά τη γνώμη του Επιθεωρητή, ο φορέας εκμετάλλευσης παρέλειψε να εφαρμόσει,

(β) τα μέτρα τα οποία πρέπει να ληφθούν αμέσως για να σταματήσει το συντομότερο δυνατό η λειτουργία της εγκατάστασης, και

(γ) ότι η εγκατάσταση δεν πρέπει να επαναρχίσει μέχρις ότου ο φορέας εκμετάλλευσης συμμορφωθεί πλήρως με τα μέτρα που καθορίζονται στην ειδοποίηση βελτίωσης.

(3) Σε περίπτωση που ο Επιθεωρητής διαπιστώσει ότι αδειοδοτούμενη εγκατάσταση λειτουργεί ή πρόκειται να λειτουργήσει κατά τρόπο που ενδέχεται λόγω πυρκαϊάς, έκρηξης ή εκπομπής οποιασδήποτε τοξικής ουσίας, ή λόγω σοβαρής παράβασης των όρων λειτουργίας να δημιουργήσει κίνδυνο σοβαρής βλάβης οποιουδήποτε προσώπου ή του περιβάλλοντος, μπορεί να επιδώσει στο φορέα εκμετάλλευσης, ή αν αυτός απουσίαζε, σε οποιοδήποτε πρόσωπο υπεύθυνο για την εγκατάσταση, απαγορευτική ειδοποίηση.

(4) Η πιο πάνω απαγορευτική αυτή ειδοποίηση αναφέρει—

(α) Τους λόγους οι οποίοι, κατά την άποψη του επιθεωρητή, δημιουργούν ή πρόκειται να δημιουργήσουν τον προαναφερθέντα κίνδυνο,

(β) οδηγίες για συγκεκριμένα μέτρα που πρέπει να ληφθούν για εξάλειψη ή μείωση του κινδύνου, και

(γ) χρονική περίοδο, μετά την παρέλευση της οποίας η εγκατάσταση θα σταματήσει, αν δεν εκλείψουν οι λόγοι που δημιουργούν ή πρόκειται να δημιουργήσουν τον προαναφερθέντα κίνδυνο και δε ληφθούν τα μέτρα για τα οποία έδωσε οδηγίες σύμφωνα με την παραγάγοφο (β):

Νοείται ότι εάν ο Επιθεωρητής έχει τη γνώμη ότι ο κίνδυνος είναι άμεσος, η ειδοποίηση αναφέρει τα μέτρα τα οποία πρέπει να ληφθούν αμέσως από το φορέα εκμετάλλευσης για να σταματήσει το συντομότερο δυνατόν η λειτουργία της εγκατάστασης και επιβάλλει όπως η εγκατάσταση μη επαναρχίσει μέχρις ότου εκλείψουν οι λόγοι που δημιουργούν ή πρόκειται να δημιουργήσουν τον προαναφερθέντα κίνδυνο και ληφθούν τα μέτρα που αναφέρονται στην ειδοποίηση.

(5) Αποτελεί αδίκημα η άρνηση ή η παράλειψη συμμόρφωσης προς την απαγορευτική ειδοποίηση καθώς και η παράλειψη συμμόρφωσης μέσα σε εύλογο χρονικό διάστημα ή μέσα στο χρόνο που ορίζεται στην ειδοποίηση βελτίωσης.

(6) Η Δημοκρατία και οι δημόσιοι λειτουργοί δε θα φέρουν οποιαδήποτε ευθύνη κάτω από οποιεσδήποτε περιστάσεις αποκλειστικά και μόνο λόγω οποιωνδήποτε δυσμενών επιπτώσεων που προκύπτουν από συμμόρφωση οποιουδήποτε προσώπου προς ειδοποίηση βελτίωσης ή απαγορευτική ειδοποίηση, εκτός αν αποδειχθεί ότι δεν ενεργούσαν καλόπιστα.

23.—(1) Για την υποβολή αίτησης για χορήγηση άδειας με βάση το άρθρο 8 τελη. ο Υπουργός δύναται—

(α) Να χρεώνει επαρχές τέλος για την κάλυψη των εξόδων που συνεπάγεται ο χειρισμός της αίτησης,

(β) ενόσω παραμένει σε ισχύ η άδεια, να χρεώνει ετήσιο τέλος για την κάλυψη των εξόδων της συνήθους παρακολούθησης και διεξαγωγής μετρήσεων των αερίων αποβλήτων,

(γ) σε περίπτωση που ο φορέας εκμετάλλευσης εγκατάστασης που εμπίπτει στις διατάξεις του παρόντος Νόμου εγκαθιστά εξοπλισμό μέτρησης ή

και καταγραφής οποιασδήποτε ουσίας ή παραμέτρου στα αέρια από-
βλητα, είτε οικειοθελώς είτε σύμφωνα με όρο της άδειας, ο Υπουργός
μπορεί να επιστρέψει τόσο ποσό του ετήσιου τέλους όπως θα κρίνει
εύλογο. Τα ετήσια τέλη δυνατό να διαφέρουν κατά περίπτωση.

ΜΕΡΟΣ III—ΔΙΟΙΚΗΣΗ ΚΑΙ ΕΦΑΡΜΟΓΗ

Αρχιεπιθεω-
ρητής και
Επιθεωρητές.

24.—(1) Ο Υπουργός μπορεί με γνωστοποίηση που δημοσιεύεται στην Επί-
σημη Εφημερίδα της Δημοκρατίας να διορίσει Αρχιεπιθεωρητή και Επιθεωρη-
τές, καθώς και οποιουσδήποτε άλλους λειτουργούς κρίνει σκόπιμο για την
εφαρμογή του παρόντος Νόμου. Ο Αρχιεπιθεωρητής θα ωθείζει τις περιπτώ-
σεις και τον τρόπο κατά τον οποίο οι Επιθεωρητές, ή οποιοισδήποτε από
αυτούς, θα ασκούν τις εξουσίες τους και θα εκτελούν τα καθήκοντά τους.

(2) Ο Υπουργός μπορεί με γνωστοποίηση που δημοσιεύεται στην Επίσημη
Εφημερίδα της Δημοκρατίας, να εξουσιοδοτήσει προσοντούχα πρόσωπα για
να εκτελούν οποιαδήποτε από τα καθήκοντα και να ασκούν οποιεσδήποτε από
τις εξουσίες του Επιθεωρητή όπως θα ορίζεται στην εξουσιοδότηση. Οποιοδή-
ποτε πρόσωπο εξουσιοδοτείται με βάση το παρόν εδάφιο, θα τελεί υπό την
επίβλεψη και θα υπόκειται στις οδηγίες του Αρχιεπιθεωρητή και θα λαμβάνει
ως αμοιβή ποσό που θα καθοριστεί με κανονισμούς του Υπουργικού Συμβου-
λίου.

(3) Οι Επιθεωρητές και άλλα πρόσωπα που διορίζονται με βάση το παρόν
άρθρο, θα εφοδιάζονται με κατάλληλες ταυτότητες.

Εξουσίες των
Επιθεωρητών.

25.—(1) Ο Επιθεωρητής μπορεί, για σκοπούς διεκπεραίωσης των καθηκό-
ντων του, να ασκεί οποιαδήποτε ή όλες από τις πιο κάτω εξουσίες, δηλαδή—

- (α) Να εισέρχεται ελεύθερα και χωρίς προηγούμενη ειδοποίηση σε οποια-
δήποτε εγκατάσταση στην οποία έχει εύλογη αιτία να πιστεύει ότι διε-
ξάγεται ή θα διεξάγεται δραστηριότητα ή πρόκειται να διεξαχθεί διερ-
γασία, η οποία δυνατό να οδηγήσει σε παράβαση οποιασδήποτε
διάταξης του Νόμου την οποία έχει καθήκον να εφαρμόσει,
- (β) να εισέρχεται σε οποιαδήποτε εγκατάσταση με σκοπό την άσκηση, εκ
μέρους του Υπουργού, της εξουσίας που παρέχεται από το εδάφιο (1)
του άρθρου 4,
- (γ) να συνοδεύεται από αστυνομικό όργανο αν έχει εύλογη αιτία να υπο-
ψιάζεται σοβαρή παρεμπόδιση του στην άσκηση των εξουσιών του,
- (δ) να συνοδεύεται από προσοντούχο πρόσωπο εξουσιοδοτημένο δυνάμει
του εδαφίου (2) του άρθρου 24 να ασκεί τις εξουσίες που έχουν οριστεί
στην εξουσιοδότηση και να φέρει οποιοδήποτε εξοπλισμό ή οποιαδή-
ποτε υλικά απαυτούνται για την άσκηση των εξουσιών του Επιθεωρητή
ή του προσοντούχου προσώπου,
- (ε) να συνοδεύεται από άλλα πρόσωπα τα οποία θα το βοηθούν στην
άσκηση των εξουσιών του ή των εξουσιών του εξουσιοδοτημένου προ-
σοντούχου προσώπου,
- (στ) να διενεργεί δοκιμές, μετρήσεις και δειγματοληψίες οι οποίες κρίνο-
νται αναγκαίες για τη σωστή άσκηση των εξουσιών του ή να διευθετεί
τη διενέργεια τους από προσοντούχο πρόσωπο,
- (ζ) να επιθεωρεί, εξετάζει και ελέγχει τη λειτουργία οποιωνδήποτε μηχα-
νημάτων ή εξοπλισμού που βρίσκονται στην εγκατάσταση και να προ-
βαίνει σε μετρήσεις και στη λήψη φωτογραφιών, όπως θα κρίνει ανα-
γκαίο, για τη σωστή άσκηση των εξουσιών του,

- (η) να δίνει οδηγίες όπως η εγκατάσταση ή οποιοδήποτε μέρος της ή οποιοσδήποτε εξοπλισμός ή μηχάνημα ή ουσία μέσα σε αυτό, παραμένει ως έχει για όσο χρόνο θεωρείται εύλογα αναγκαίος, για σκοπούς οποιασδήποτε δοκιμής, μετρησης, εξέτασης και ελέγχου λειτουργίας, όπως αναφέρεται στην παραγράφο (στ) ή (ζ) νοούμενου ότι συμμόρφωση προς τις οδηγίες για σταθερές συνθήκες λειτουργίας δε συνεπάγεται τη διακοπή οποιουδήποτε ουσιώδους μέρους της παραγωγικής διεργασίας ή οποιαδήποτε αρνητική επίπτωση στην παραγωγική διεργασία,
- (θ) να ζητά την παρουσίαση για επιθεώρηση οποιωνδήποτε βιβλίων ή εγγράφων, ή οποιωνδήποτε άλλων πληροφοριών σε όποια μορφή κι αν βρίσκονται, τα οποία έχει εύλογη αιτία να πιστεύει ότι περιέχουν πληροφορίες σχετιζόμενες με το σκοπό της διερεύνησής του,
- (ι) να ζητά—
- (i) από το φορέα εκμετάλλευσης της εγκατάστασης, ή
  - (ii) από οποιοδήποτε πρόσωπο που βρίσκεται στην εγκατάσταση, ή
  - (iii) από οποιοδήποτε πρόσωπο το οποίο έχει εύλογη αιτία να πιστεύει ότι είχε απασχοληθεί στην εγκατάσταση ή είχε σχέση με την εγκατάσταση καθ' οινδήποτε χρόνο κατά τη διάρκεια των προηγούμενων τριών μηνών,
- οποιεσδήποτε πληροφορίες μπορεί να έχει ή προς τις οποίες έχει πρόσβαση και που είναι σχετικές με το σκοπό της έρευνας ή διερεύνησής τους,
- (ια) να λαμβάνει και μεταφέρει οποιοδήποτε αντικείμενο ή οποιοδήποτε δείγμα οποιασδήποτε ουσίας που δυνατό να απαιτείται για σκοπούς περαιτέρω διερεύνησης ή μαρτυρίας σε ποινική διαδικασία σύμφωνα με τις διατάξεις τις οποίες έχει καθήκον να εφαρμόζει,
- (ιβ) να ζητά από το φορέα εκμετάλλευσης ή οποιοδήποτε από τους αντιπροσώπους του ή τους εργοδοτούμενους του—
- (i) να του παρέχει ασφαλή πρόσβαση προς οποιοδήποτε μέρος της εγκατάστασης,
  - (ii) να θέσει στη διάθεσή του οποιαδήποτε ευλόγως διαθέσιμα μέσα για τη διεξαγωγή οποιωνδήποτε δοκιμών, μετρήσεων, επιθεωρήσεων ή εξετάσεων κρίνονται αναγκαίες για τους σκοπούς της διερεύνησης.

(2) Ο Αρχιεπιθεωρητής έχει εξουσία να ζητά όπως του παρέχονται σημεία δειγματοληψίας και επιθεώρησης τα οποία θα είναι ευλόγως απαραίτητα για τη διεξαγωγή οποιωνδήποτε δοκιμών, μετρήσεων, επιθεωρήσεων ή εξετάσεων.

(3) Τα αποτελέσματα των μετρήσεων και αναλύσεων των δειγμάτων που λαμβάνονται στο πλαίσιο εφαρμογής του παρόντος Νόμου, τεκμαίρονται ως ορθά.

26.—(1) Πρόσωπο διαπράττει αδίκημα αν—

- (α) Παρεμποδίζει τον Επιθεωρητή στην εκτέλεση των καθηκόντων του ή την άσκηση των εξουσιών του,
- (β) παρεμποδίζει οποιοδήποτε αστυνομικό όργανο ή προσοντούχο πρόσωπο ή άλλο πρόσωπο που εισήλθε σε εγκατάσταση μαζί με τον Επιθεωρητή, σύμφωνα με τις παραγράφους (γ), (δ) ή (ε) του εδαφίου (1) του άρθρου 25 το οποίο παρέχει ή πρόκειται να παράσχει νόμιμη βοήθεια στον Επιθεωρητή,

- (γ) παραλείπει να συμμορφωθεί προς οδηγία που δίδεται νόμιμα σε αυτό από Επιθεωρητή δυνάμει της παραγράφου (η) του εδαφίου (1) του άρθρου 25,
- (δ) παραλείπει να παρουσιάσει μέσα σε εύλογο χρονικό διάστημα οποιοδήποτε βιβλίο ή έγγραφο που οφείλει να παρουσιάσει όταν ζητηθεί δυνάμει της παραγράφου (θ) του εδαφίου (1) του άρθρου 25, εκτός αν αποδεδειγμένα—
- αγνοεί ότι η παρουσίασή του απαιτείται από τον Επιθεωρητή,
  - δεν είχε πρόσβαση σ' αυτό, ή
  - δεν έχει αρμοδιότητα να το πράξει,
- (ε) ενώ είναι πρόσωπο που εμπίπτει στις διατάξεις των υποπαραγράφων (ι) έως (iii) της παραγράφου (ι) του εδαφίου (1) του άρθρου 25, παραλείπει να δώσει, μέσα σε εύλογο χρονικό διάστημα, πληροφορίες οι οποίες απαιτείται νομίμως να δοθούν σε Επιθεωρητή που ενεργεί σύμφωνα με την εν λόγω παραγράφο (ι), ή δίνει πληροφορίες που είναι αναληθείς ή λανθασμένες ή δεν είναι πλήρεις,
- (στ) ενώ είναι πρόσωπο που εμπίπτει στις διατάξεις της παραγράφου (ιβ) του εδαφίου (1) του άρθρου 25, παραλείπει κατόπιν νόμιμης απαίτησης από Επιθεωρητή, μέσα σε εύλογο χρονικό διάστημα—
- να παράσχει στον Επιθεωρητή ή σε οποιοιδήποτε προσοντούχο πρόσωπο ή σε άλλο πρόσωπο που εισήλθε στο υποστατικό μαζί του, ασφαλή πρόσβαση προς οποιοιδήποτε μέρος των εγκαταστάσεων, ή
  - να θέσει στη διάθεση του Επιθεωρητή ή οποιουδήποτε προσοντούχου πρόσωπου το οποίο εισήλθε στην εγκατάσταση μαζί του, οποιαδήποτε μέσα για τη διεξαγωγή δοκιμών, μετρήσεων, επιθεωρήσεων ή εξετάσεων,

νοούμενον ότι σε κάθε περίττωση έχει εξουσία να το πράξει και ότι τα μέσα που αναφέρονται στην υποπαραγράφο (ii) είναι ευλόγως διαθέσιμα.

(2) Κάθε πρόσωπο το οποίο παραβαίνει η παραλείπει να συμμορφωθεί προς τις διατάξεις του παρόντος Νόμου ή των κανονισμών που εκδίδονται με βάση αυτόν, είναι ένοχο ποινικού αδικήματος και, εκτός αν προβλέπεται διαφορετική ποινή, υπόκειται σε φυλάκιση ενός έτους ή σε πρόστιμο είκοσι χιλιάδων λιρών.

(3) Όταν το αδίκημα που διαπράττεται με βάση τον παρόντα Νόμο από πρόσωπα που υπηρετούν στη Δημόσια Υπηρεσία αποδειχθεί ότι έχει διαπραχθεί με τη συγκατάθεση ή τη συνεργασία ή ότι η διάπραξη του έχει διεικολυνθεί από αμέλεια εκ μέρους οποιουδήποτε Προϊσταμένου Τμήματος ή άλλου πρόσωπου που υπηρετεί τη Δημόσια Υπηρεσία, τόσο ο Προϊσταμένος Τμήματος όσο και το άλλο αυτό πρόσωπο που υπηρετεί στη Δημόσια Υπηρεσία θα θεωρούνται ένοχοι αδικήματος και θα υπόκεινται σε δίωξη και ποινή.

27.—(1) Για αδίκημα που έχει διαπράχθει κατά παράβαση των άρθρων 11, 15, 20(4) ή 22(5) ή κατά παράβαση κανονισμών που εκδίδονται με βάση το άρθρο 21 και για το οποίο έχει προσαφθεί κατηγορία εναντίον πρόσωπου, μπορεί να ζητηθεί η έκδοση προσωρινού διατάγματος απαγορεύοντας τη συνέχιση ή επανάληψη της ισχυριζόμενης παράνομης πράξης μέχρι της τελικής εκδίκασης της υπόθεσης αναφορικά με την οποία έχει προσαφθεί η κατηγορία.

(2) Το εν λόγω διάταγμα εκδίδεται από Πρόεδρο του Επαρχιακού Δικαστηρίου κατόπιν αίτησης είτε του Γενικού Εισαγγελέα της Δημοκρατίας είτε από μέρους και εξ ονόματος της ενδιαφερόμενης αρχής τοπικής διοίκησης.

(3) Οι προϋποθέσεις εκδόσεως τέτοιου διατάγματος διέπονται, τηρουμένων των αναλογιών, από το άρθρο 32 του περί Δικαστηρίων Νόμου, το άρθρο 9 του περί Πολιτικής Δικονομίας Νόμου και τους σχετικούς περί Πολιτικής Δικονομίας Διαδικαστικούς Κανονισμούς.

14 του 1960
50 του 1962
11 του 19638
του 1969
40 του 1970
58 του 1972
1 του 1980
35 του 1982
29 του 1983
91 του 1983
16 του 1984
51 του 1984
83 του 1984
93 του 1984
18 του 1985
71 του 1985
89 του 1985
96 του 1986
317 του 1987
49 του 1988
64 του 1990
136 του 1991
149 του 1991
237 του 1991
42(I) του 1992
43(I) του 1992
102(I) του 1992
26(I) του 1993
82(I) του 1995
102(I) του 1996
4(I) του 1997
53(I) του 1997
90(I) του 1997
27(I) του 1998
53(I) του 1998
110(I) του 1998
34(I) του 1999
146(I) του 1999
41(I) του 2000
37(I) του 2001.
Κεφ. 6.
11 του 1965
161 του 1989
228 του 1989
51(I) του 1999
134(I) του 1999.
Δ.Ν. Τομ. II,
σελ. 120.
Εφημερίδα
Κυβέρνησης
Παράρτημα
Τρίτο:
20. 5.1954
21. 6.1956
8. 5.1958.
Επίσημη
Εφημερίδα
Παράρτημα
Δεύτερο:
14.10.1965
23.12.1965
29. 1.1969
24.10.1969
6.10.1972
18. 1.1974
14. 6.1976
3. 2.1979
23. 5.1980

3. 9.1982
 31.12.1983
 24. 4.1986
 14. 4.1986
 27. 2.1987
 12. 2.1988
 12.10.1990
 29.12.1990
 23.10.1992
 23.12.1992
 12. 3.1993
 2. 4.1993
 19.11.1993
 24. 2.1995
 2. 2.1996
 23. 2.1996
 5. 7.1996
 19. 7.1996
 19. 7.1996
 27. 9.1996
 18.10.1996
 1.11.1996
 11.12.1996
 11.12.1996
 4. 4.1997
 30. 5.1997
 13. 6.1997
 25. 7.1997
 25. 7.1997
 31.12.1997
 6. 2.1998
 8. 5.1998
 29. 5.1998
 3. 7.1998
 27.11.1998
 23.12.1999
 23.12.1999
 23.12.1999
 23.12.1999.

(4) Το προσωρινό διάταγμα που αναφέρεται στο εδάφιο (1) μπορεί να εκδοθεί και μετά από μονομερή (ex parte) αίτηση κατ' εφαρμογή, τηρουμένων των αναλογιών, του άρθρου 9 του περι Πολιτικής Δικονομίας Νόμου και των περι Πολιτικής Δικονομίας Διαδικαστικών Κανονισμών. Στην περίπτωση αυτή για σχοπούς καταχώρησης ενστάσεως ή για να καταδειχθεί εκ μέρους του αντιδίκου λόγος ώστε να παύσει το εκδοθέν διάταγμα να παραμένει σε ισχύ, η σχετική προθεσμία που δύναται να τεθεί από το Δικαστήριο δεν υπερβαίνει τις δεκατέσσερις ημέρες.

(5) Αν το πρόσωπο εναντίον του οποίου εκδόθηκε διάταγμα δυνάμει του εδαφίου (1), δεν υπακούει ή παραλείπει να συμμορφωθεί με αυτό, είναι ένοχο ποινικού αδικήματος και υπόκειται σε φυλάκιση για χρονικό διάστημα που δεν υπερβαίνει τα δύο έτη ή σε χρηματική ποινή που δεν υπερβαίνει τις είκοσι χιλιάδες λίρες ή και στις δύο αυτές ποινές.

28.—(1) Σε περίπτωση καταδίκης οποιουδήποτε προσώπου για αδίκημα που διαπράχθηκε κατά παράβαση των άρθρων 11, 15, 20(4) ή 22(5) ή οποιωνδήποτε κανονισμών που εκδόθηκαν με βάση τα άρθρα 9 ή 21, το εκδικάζον δικαστήριο δύναται, επιπρόσθετα με την επιβολή οποιασδήποτε ποινής, να διατάξει τον άμεσο τερματισμό ή την αναστολή της λειτουργίας της επιχείρησης στην οποία ανήκει η εγκατάσταση σε σχέση με την οποία διαπράχθηκε το αδίκημα για όσο χρόνο και με τέτοιους άλλους όρους που το Δικαστήριο κρίνει σκόπιμο να καθορίσει στη διαταγή του.

(2) Κάθε πρόσωπο εναντίον του οποίου εκδόθηκε διαταγή δυνάμει του εδαφίου (1) και το οποίο αμέλει, παραλείπει ή αρνείται να συμμορφωθεί με αυτή, διαπράττει αδίκημα και υπόκειται σε ποινή φυλάκισης που δεν υπερβαίνει τα δύο έτη ή σε χρηματική ποινή που δεν υπερβαίνει τις είκοσι χιλιάδες λίρες ή και στις δύο αυτές ποινές.

29. Κάθε αρχή τοπικής διοίκησης, στα εδαφικά όρια της οποίας διαπράττεται αδίκημα κατά παράβαση των διατάξεων του παρόντος Νόμου, έχει εξουσία να κινήσει τη διαδικασία ποινικής δίωξης.

30. Πρόσωπο που έχει αποκτήσει πληροφορίες κατά την άσκηση των εξουσιών του δυνάμει του παρόντος Νόμου είτε άμεσα, είτε μέσω άλλου προσώπου, διαπράττει αδίκημα, αν αποκαλύπτει οποιεσδήποτε από αυτές που αφορούν εμπορικό μυστικό, εκτός αν η αποκάλυψη—

- (α) Πραγματοποιείται με τη συγκατάθεση του φορέα εκμετάλλευσης της εγκατάστασης ή του προσώπου που έχει δικαίωμα να χρησιμοποιεί ή να τηρεί το εμπορικό μυστικό, ή
- (β) είναι αναγκαία για σκοπούς εφαρμογής οποιωνδήποτε διατάξεων τις οποίες έχει υποχρέωση δια νόμου να εφαρμόζει, ή
- (γ) είναι αναγκαία για σκοπούς ποινικής διαδικασίας, ή
- (δ) είναι αναγκαία για σκοπούς οποιασδήποτε έρευνας που διεξάγεται από ή εκ μέρους του Υπουργικού Συμβουλίου ή του Υπουργού σε σχέση με την εφαρμογή οποιωνδήποτε διατάξεων τις οποίες έχει υποχρέωση να εφαρμόζει.

31. Όταν αδίκημα που διαπράττεται με βάση τον παρόντα Νόμο από εταιρεία, συνεργατικό ίδρυμα ή άλλη ένωση προσώπων, αποδειχθεί ότι έχει διαπραχθεί με τη συγκατάθεση και συνεργασία, ή ότι η διάπραξη του έχει διευκολυνθεί λόγω αμέλειας οποιουδήποτε διευθύνοντος συμβούλου, προέδρου, διευθυντή, γραμματέα, ή άλλου λειτουργού της εταιρείας, του συνεργατικού ιδρύματος ή της ένωσης προσώπων, τόσο το πρόσωπο αυτό όσο και η εταιρεία, το συνεργατικό ίδρυμα ή η ένωση προσώπων θα θεωρούνται ένοχοι του αδικήματος και θα υπόκεινται σε ποινική δίωξη και επιβολή ποινής αναλόγως της περιπτώσεως.

32.—(1) Οι περί Ελέγχου της Ρύπανσης της Ατμόσφαιρας Νόμοι του 1991 και 1992 καταργούνται.

(2) Οποιεσδήποτε διοικητικές πράξεις έχουν εκδοθεί με βάση τον καταργηθέντα νόμο, θα εξακολουθήσουν να ισχύουν στο βαθμό που δε συγχρούνται με τον παρόντα Νόμο, μέχρις ότου αντικατασταθούν από νέες που θα εκδοθούν με βάση τον παρόντα Νόμο.

Εξουσία
τοπικής αρχής
να προβαίνει
σε ποινική
δίωξη.

Περιορισμοί
στην
αποκάλυψη
πληροφοριών.

Αδικήματα
από εταιρεία.

Καταργήσεις.
70 του 1991
94(1) του 1992.

**ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ Ι
(Άρθρο 4)**

ΜΕΡΟΣ Ι

**ΔΙΑΔΙΚΑΣΙΑ ΓΙΑ ΤΗ ΣΥΓΚΛΗΣΗ ΣΥΝΕΔΡΙΑΣ ΤΗΣ ΤΕΧΝΙΚΗΣ ΕΠΙΤΡΟΠΗΣ ΓΙΑ
ΤΗΝ ΠΡΟΣΤΑΣΙΑ ΤΟΥ ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝΤΟΣ ΓΙΑ ΣΚΟΠΟΥΣ ΕΛΕΓΧΟΥ ΤΗΣ
ΡΥΠΑΝΣΗΣ ΤΗΣ ΑΤΜΟΣΦΑΙΡΑΣ**

1. Οι συνεδρίες της Τεχνικής Επιτροπής για την Προστασία του Περιβάλλοντος, για σκοπούς ελέγχου της ρύπανσης της ατμόσφαιρας θα συγκαλούνται από τον Πρόεδρο. Ο 7Πρόεδρος θα καλεί έκτακτη συνεδρία της Τεχνικής Επιτροπής μετά από αίτημα οποιουδήποτε μέλους. Το αίτημα θα πρέπει να είναι γραπτό και θα πρέπει να αναφέρει τους σχετικούς λόγους για την ανάγκη σύγκλησης της Τεχνικής Επιτροπής. Η συνεδρία θα πραγματοποιείται μέσα σε δεκατέσσερεις ημέρες από την ημερομηνία υποβολής του αιτήματος.

Ειδοποίήσεις για τις συνεδρίες της Τεχνικής Επιτροπής για την Προστασία του Περιβάλλοντος θα αποστέλλονται έγκαιρα ώστε να φθάνουν στα Υπουργεία τουλάχιστον εππά την ημέρα πριν από την ημερομηνία της συνεδρίας και πρέπει να περιέχουν πληροφορίες σε σχέση με:

- (α) αίτηση για άδεια αερίων αποβλήτων για οποιαδήποτε αδειοδοτούμενη εγκατάσταση,
- (β) όρους λειτουργίας και οριακές τιμές εκπομπής για οποιαδήποτε αδειοδοτούμενη εγκατάσταση,
- (γ) ακύρωση, ανάκληση ή διαφοροποίηση οποιασδήποτε άδειας εκπομπής,
- (δ) προσχέδια κανονισμών για μη αδειοδοτούμενες εγκαταστάσεις

που θα εξετάζονται στη συνεδρία καθώς και αναφορά σε οποιοδήποτε άλλο θέμα θα συζητηθεί.

2. Ειδοποίηση για τη συνεδρία καθώς και για τα θέματα που θα συζητηθούν, αποστέλλεται στον Έπαρχο, στο Κοινοτικό Συμβούλιο και στο Δήμο που

δυνατό να επηρεάζεται και εκπρόσωπος τους μπορεί να παρίσταται στη συνεδρία.

ΜΕΡΟΣ ΙΙ

ΔΙΑΔΙΚΑΣΙΕΣ ΑΝΑΦΟΡΙΚΑ ΜΕ ΤΗ ΧΟΡΗΓΗΣΗ ΑΔΕΙΑΣ

3. Όλες οι αιτήσεις για χορήγηση ή ανανέωση άδειας με βάση το άρθρο 8 θα αποστέλλονται στον Υπουργό.
4. – (1) Τηρουμένων των διατάξεων της υποπαραγράφου (2) ο Υπουργός θα είναι υπεύθυνος:
  - (α) να θέτει και επισυνάπτει στην άδεια, όλους τους όρους λειτουργίας της εγκατάστασης,
  - (β) να καθορίζει τις οριακές τιμές εκπομπής, και
  - (γ) να λαμβάνει απόφαση για ανάκληση της άδειας καθώς και διαφοροποίηση της άδειας με ακυρώσεις, προσθήκες και τροποποιήσεις όρων λειτουργίας.
 (2) Ο Υπουργός θα συμβουλεύεται την Τεχνική Επιτροπή προτού λάβει απόφαση σε σχέση με οποιοδήποτε από τα πιο πάνω.
5. – (1) Οι διαβουλεύσεις σε σχέση με θέματα που αναφέρονται στην υποπαράγραφο (1) της παραγράφου 4, θα γίνονται σε συνεδρία της Τεχνικής Επιτροπής. Σε περίπτωση διαφωνίας οποιοδήποτε μέλος μπορεί να ζητήσει από τον Πρόεδρο να παραπεμφθεί το θέμα στο Υπουργικό Συμβούλιο.

 (2) Το Υπουργικό Συμβούλιο θα εξετάζει το θέμα και θα λαμβάνει τελική απόφαση.
6. Όλες οι αποφάσεις που αφορούν την άδεια θα αποστέλλονται στον αιτητή από τον Υπουργό.

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ II

(Άρθρο 8)

ΑΔΕΙΟΔΟΤΟΥΜΕΝΕΣ ΕΓΚΑΤΑΣΤΑΣΕΙΣ**1. Βιομηχανία ενέργειας**

- 1.1 Εγκαταστάσεις παραγωγής λιπαντικών από αργό πετρέλαιο.
- 1.2 Εγκαταστάσεις πετρελαιοειδών, φυσικού ή συνθετικού αερίου και άνθρακα (παραγωγή, επεξεργασία, αποθήκευση).
- 1.3 Εγκαταστάσεις παραγωγής καρβούνου.

2. Παραγωγή και μεταποίηση μετάλλων

- 2.1 Πλήρεις εγκαταστάσεις παραγωγής ακατέργαστου χυτοσιδήρου ή ακατέργαστου χάλυβα αριαίας δυναμικότητας κάτω των 2,5 τόνων.
- 2.2 Χυτήρια σιδηρούχων μετάλλων με δυναμικότητα παραγωγής κάτω των 20 τόνων ημερησίως.
- 2.3 Εγκαταστάσεις παραγωγής και τήξης μη σιδηρούχων μετάλλων και κραμάτων, συμπεριλαμβανόμενων των προϊόντων ανάκτησης (εξευγενισμώς, χύτευση), με τηκτική δυναμικότητα κάτω των 4 τόνων για το μόλυβδο και το κάδμιο ή κάτω των 20 τόνων για όλα τα άλλα μέταλλα ημερησίως.
- 2.4 Εγκαταστάσεις επιφανειακής επεξεργασίας μετάλλων με ηλεκτρολυτικές ή με χημικές διεργασίες ή με γαλβανισμό, εφόσον ο όγκος των κάδων που χρησιμοποιούνται για την κατεργασία είναι μικρότερος από 30 m³.

3. Βιομηχανία ορυκτών προϊόντων

- 3.1 Εγκαταστάσεις παραγωγής κλίνκερ τσιμέντου σε περιστροφικούς κλιβάνους, με ημερήσια δυναμικότητα παραγωγής κάτω των 500 τόνων, ή ασβέστου σε περιστροφικούς κλιβάνους με ημερήσια δυναμικότητα παραγωγής κάτω των 50 τόνων, ή σε άλλου είδους κλιβάνους με ημερήσια δυναμικότητα παραγωγής κάτω των 50 τόνων.

- 3.2 Εγκαταστάσεις παραγωγής γυαλιού, συμπεριλαμβανομένων των εγκαταστάσεων παραγωγής ινών γυαλιού, με ημερήσια δυναμικότητα κάτω των 20 τόνων.
- 3.3 Εγκαταστάσεις τήξης ορυκτών υλών, συμπεριλαμβανομένων των εγκαταστάσεων παραγωγής ινών από ορυκτές ύλες, με ημερήσια τηκτική δυναμικότητα κάτω των 20 τόνων.
- 3.4 Εγκαταστάσεις παραγωγής κεραμικών ειδών με ψήσιμο, ιδίως δε κεραμιδιών, τούβλων, πυρίμαχων πλίνθων, πλακιδίων, ψευδοπορσελάνης ή πορσελάνης με ημερήσια δυναμικότητα παραγωγής κάτω των 75 τόνων ή/και με δυναμικότητα κλιβάνου κάτω των 4 m³ και πυκνότητα φορτώσεως κάτω των 300 Kg/m³.

4. Χημική βιομηχανία

- 4.1 Χημικές εγκαταστάσεις για την παραγωγή ολεφινών, παραγώγων των ολεφινών, μονομερών και πολυμερών.
- 4.2 Χημικές εγκαταστάσεις για την παραγωγή άλλων ενδιάμεσων οργανικών προϊόντων.
- 4.3 Εγκαταστάσεις που χρησιμοποιούν αμίνες για παραγωγή άλλων προϊόντων.
- 4.4 Εγκαταστάσεις που χρησιμοποιούν αμμωνία για παραγωγή άλλων προϊόντων.
- 4.5 Εγκαταστάσεις που χρησιμοποιούν ανθρακασβέστιο για παραγωγή άλλων προϊόντων.
- 4.6 Εγκαταστάσεις που χρησιμοποιούν ακετυλένιο για παραγωγή άλλων προϊόντων.
- 4.7 Εγκαταστάσεις που χρησιμοποιούν για σκοπούς παραγωγής χλώριο, βρώμιο, φθόριο, ιώδιο, υδρόθειο, θειούχες οργανικές ενώσεις, μονοξείδιο και διοξείδιο του άνθρακα, οξείδια και υποξείδια του αζώτου και οξείδια του θείου.
- 4.8 Εγκαταστάσεις παρασκευής φαρμάκων (ιατρικών, κτηνιατρικών).
- 4.9 Εγκαταστάσεις παρασκευής ή και συσκευασίας φυτοφαρμάκων και γενικά γεωργικών φαρμάκων.
- 4.10 Εγκαταστάσεις παρασκευής ή και συσκευασίας απορρυπαντικών και τασιενεργών ουσιών.
- 4.11 Εγκαταστάσεις παραγωγής λιπασμάτων (ανόργανων, οργανικών).

5. Διάθεση των αποβλήτων

- 5.1 Εγκαταστάσεις καύσης επικίνδυνων αποβλήτων, συμπεριλαμβανομένων και των κλινικών αποβλήτων, ημερήσιας δυναμικότητας κάτω των 10 τόνων.
- 5.2 Εγκαταστάσεις επεξεργασίας άλλων στερεών και υγρών αποβλήτων με καύση με ωριαία δυναμικότητα κάτω των 3 τόνων.
- 5.3 Εγκαταστάσεις για την εξάλειψη ή την αξιοποίηση των επικίνδυνων αποβλήτων (όπως αυτά ορίζονται στο Δεύτερο Πίνακα του Παραρτήματος Ι του περί της Εκτίμησης των Επιπτώσεων στο Περιβάλλον από Ορισμένα Έργα Νόμου του 2001) και χρησιμοποιημένων ορυκτελαίων (δηλαδή κάθε χρησιμοποιημένου ημίρευστου ή ρευστού προϊόντος που συντίθεται εν δόλω ή εν μέρει από ορυκτό ή συνθετικό ορυκτέλαιο, περιλαμβανομένων και των πετρελαιοειδών καταλοίπων των δεξαμενών, των μιγμάτων ελαίου και ύδατος και των γαλακτωμάτων), όπως οι εγκαταστάσεις αυτές ορίζονται στον Έβδομο Πίνακα του Παραρτήματος Ι του ίδιου πιο πάνω Νόμου και ενέργειες που μπορούν να οδηγήσουν σε αξιοποίηση των αποβλήτων χωρίς να προκαλείται κίνδυνος για την ανθρώπινη υγεία και χωρίς να χρησιμοποιούνται διαδικασίες ή μέθοδοι που θα μπορούσαν να βλάψουν το περιβάλλον και που αφορούν την ανάκτηση ή αναγέννηση διαλυτών, την αναγέννηση οξέων ή βάσεων, την αξιοποίηση προϊόντων που χρησιμεύουν για τη δέσμευση των ρύπων, την αναγέννηση ή άλλη επανάχρησιμοποίηση ελαίων και την κύρια χρήση των αποβλήτων ως καύσιμο ή ως άλλο μέσο παραγωγής ενέργειας, ημερήσιας δυναμικότητας κάτω των 10 τόνων.
- 5.4 Εγκαταστάσεις καύσης αστικών αποβλήτων (δηλαδή κάθε τεχνικός εξοπλισμός που χρησιμοποιείται για την καύση των αστικών απορριμμάτων, με ή χωρίς ανάκτηση της παραγόμενης θερμότητας καύσης, εκτός από τις εγκαταστάσεις που προορίζονται ειδικά για την καύση των ιλύων καθαρισμού, των χημικών, τοξικών και επικίνδυνων αποβλήτων, των απορριμμάτων που προέρχονται από ιατρικές δραστηριότητες νοσοκομείων ή άλλων ειδικών απορριμμάτων, στην ξηρά όπως και στη θάλασσα, ακόμη και όταν στις εγκαταστάσεις αυτές μπορούν να καίγονται και αστικά απορρίμματα. Ο παρών ορισμός καλύπτει το χώρο και το σύνολο της εγκατάστασης που αποτελείται από τον καυστήρα και τα συστήματα τροφοδοσίας του με απορρίμματα, με καύσιμα και με αέρα, καθώς και τις συσκευές και εγκαταστάσεις για τον έλεγχο των λειτουργιών της καύσης και τη συνεχή καταγραφή και παρακολούθηση των συνθηκών καύσης) με ωριαία δυναμικότητα κάτω των 3 τόνων.

- 5.5 Εγκαταστάσεις για την εξάλειψη ακίνδυνων αποβλήτων (κατηγορίες 8 και 9 του Έβδομου Πίνακα του Παραρτήματος I του περί της Εκτίμησης των Επιπτώσεων στο Περιβάλλον από Ορισμένα Έργα Νόμου του 2001), με ημερήσια δυναμικότητα κάτω των 50 τόνων.
- 5.6 Χώροι ταφής που δέχονται κάτω των δέκα τόνων ημερησίως ή, ολικής χωρητικότητας κάτω των 25.000 τόνων, εκτός από τους χώρους ταφής αδρανών απορριμμάτων.
- 5.7 Εγκαταστάσεις καύσης πτωμάτων ζώων ή υπολειμμάτων ζώων.
- 5.8 Κεντρικοί σταθμοί επεξεργασίας οικιακών ή βιομηχανικών υγρών αποβλήτων.
- 6. Άλλες δραστηριότητες.**
- 6.1 Εγκαταστάσεις παραγωγής χημικού χαρτοπολοτού με ημερήσια παραγωγική δυναμικότητα κάτω των 20 τόνων.
- 6.2 Σφαγεία με ημερήσια δυναμικότητα παραγωγής σφάγιων κάτω των 50 τόνων.
- 6.3 Εγκαταστάσεις για την εξάλειψη ή την αξιοποίηση σφάγιων και ζωικών απορριμμάτων με ημερήσια δυναμικότητα επεξεργασίας κάτω των 10 τόνων.
- 6.4 Εγκαταστάσεις παραγωγής καπνιστού κρέατος με ημερήσια δυναμικότητα παραγωγής τελικών προϊόντων κάτω των 75 τόνων.
- 6.5 Εγκαταστάσεις εξευγενισμού εδώδιμων ελαίων, ανάκτησης πυρηνελαίων ή παράγωγής σπορέλαιων με ημερήσια δυναμικότητα παραγωγής τελικών προϊόντων κάτω των 300 τόνων.
- 6.6 Εγκαταστάσεις παραγωγής μοριοσανίδων ή άλλων προϊόντων ξύλου με χημικές οι θερμικές μεθόδους.
- 6.7 Εγκαταστάσεις κατασκευής επίπλων ή επεξεργασίας ξύλου και προϊόντων ξυλείας δυναμικότητας άνω των 100 κυβικών μέτρων το χρόνο.
- 6.8 Εγκαταστάσεις παραγωγής ή χρήσης βαφών, μελανιών, βερνικιών, ή άλλων επικαλυπτικών υλικών με παραγωγή ή κατανάλωση άνω των 5 τόνων ανά έτος.
- 6.9 Εγκαταστάσεις εκτύπωσης επί χάρτη με συνολική κατανάλωση υλικών εκτύπωσης (μελάνια, βερνίκια, κλπ.) άνω των 5 τόνων ανά έτος.
- 6.10 Εγκαταστάσεις παραγωγής ή χρήσης οργανικών διαλυτών.
- 6.11 Εγκαταστάσεις κατασκευής ή συναρμολόγησης ηλεκτρικών συσσωρευτών.
- 6.12 Εγκαταστάσεις προεπεξεργασίας (δραστηριότητες πλύσης, λεύκανσης, μερσερισμού) ή βαφής ινών ή υφασμάτων, με ημερήσια δυναμικότητα επεξεργασίας κάτω των 10 τόνων.
- 6.13 Εγκαταστάσεις δέψης δερμάτων εφόσον η ημερήσια δυναμικότητα κατεργασίας δεν υπερβαίνει τους 12 τόνους τελικών προϊόντων.
- 6.14 Εγκαταστάσεις ηλεκτροστατικής βαφής αντικειμένων.

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ III
(Άρθρο 8)

**ΚΑΤΗΓΟΡΙΕΣ ΑΔΕΙΟΔΟΤΟΥΜΕΝΩΝ ΕΓΚΑΤΑΣΤΑΣΕΩΝ ΓΙΑ ΤΙΣ ΟΠΟΙΕΣ
 ΑΠΑΙΤΕΙΤΑΙ Η ΤΗΡΗΣΗ ΤΩΝ ΟΡΩΝ ΚΑΙ ΠΡΟΫΠΟΘΕΣΕΩΝ ΤΟΥ ΠΕΡΙ ΤΗΣ
 ΟΛΟΚΛΗΡΩΜΕΝΗΣ ΠΡΟΛΗΨΗΣ ΚΑΙ ΕΛΕΓΧΟΥ ΤΗΣ ΡΥΠΑΝΣΗΣ ΝΟΜΟΥ**

ΣΗΜΕΙΩΣΕΙΣ:

1. Οι πρόνοιες του παρόντος Νόμου δεν αφορούν τις εγκαταστάσεις ή τμήματα εγκαταστάσεων που χρησιμοποιούνται για την έρευνα, την ανάπτυξη και την πειραματική δοκιμή νέων προϊόντων και βιομηχανικών μεθόδων.
2. Οι αναφερόμενες παρακάτω οριακές τιμές αναφέρονται κατά κανόνα σε παραγωγή, δυναμικότητα ή σε αποδόσεις. Εάν ο ίδιος φορέας λειτουργίας ασκεί πολλές δραστηριότητες της ίδιας κατηγορίας στην ίδια εγκατάσταση ή στον ίδιο χώρο, οι δυναμικότητες των δραστηριοτήτων αυτών αθροίζονται.

1. Βιομηχανίες ενεργειακών δραστηριοτήτων

- 1.1. Εγκαταστάσεις καύσης με θερμική ισχύ καύσης μεγαλύτερη των 50 MW.
- 1.2. Διυλιστήρια πετρελαίου και αερίου.
- 1.3. Εγκαταστάσεις οπτανθρακοποίησης.
- 1.4. Εγκαταστάσεις αεριοποίησης και υγροποίησης του άνθρακα.

2. Παραγωγή και μεταποίηση μετάλλων

- 2.1. Εγκαταστάσεις φρύξης ή επίτηξης μεταλλεύματος, συμπεριλαμβανομένου του θειούχου μεταλλεύματος.
- 2.2. Εγκαταστάσεις παραγωγής χυτοσιδήρου ή χάλυβα (πρωτογενούς ή δευτερογενούς), συμπεριλαμβανομένων των χυτηρίων συνεχούς χύτευσης αριαίας δυναμικότητας άνω των 2,5 τόνων.
- 2.3. Εγκαταστάσεις επεξέργασίας σιδηρούχων μετάλλων:

- α) με έλασμα εν θερμώ, αρισίας δυναμικότητας άνω των 20 τόνων ακατέργαστου χάλυβα
- β) με σφυρηλάτηση με σφύρες κρουστικής ενέργειας άνω των 50 kJ ανά σφύρα και όταν η χρησιμοποιούμενη θερμική ισχύς υπερβαίνει τα 20 MW
- γ) με επίθεση προστατευτικού στρώματος τηγμένου μετάλλου, με δυναμικότητα κατεργασίας άνω των 2 τόνων ακατέργαστου χάλυβα ανά ώρα.
- 2.4. Χυτήρια σιδηρούχων μετάλλων με δυναμικότητα παραγωγής άνω των 20 τόνων ημερησίως.
- 2.5. Εγκαταστάσεις:
- α) παραγωγής ακατέργαστων μη σιδηρούχων μετάλλων από μεταλλεύματα, συγκεντρώματα ή δευτερογενείς πρώτες ύλες, με μεταλλουργικές, χημικές ή ηλεκτρολυτικές διεργασίες
- β) τήξης μη σιδηρούχων μετάλλων και κραμάτων, συμπεριλαμβανομένων των προϊόντων ανάκτησης (εξευγενισμάς, χύτευση), τηκτικής δυναμικότητας άνω των 4 τόνων για το μόλυβδο και το κάδμιο ή 20 τόνων για όλα τα άλλα μέταλλα ημερησίως.
- 2.6. Εγκαταστάσεις επιφανειακής επεξεργασίας μετάλλων και πλαστικών υλικών με ηλεκτρολυτικές ή χημικές διεργασίες, εφόσον ο όγκος των κάδων που χρησιμοποιούνται για την κατεργασία υπερβαίνει τα 30 m³.

3. Βιομηχανία ορυκτών προϊόντων

- 3.1. Εγκαταστάσεις παραγωγής κλίνκερ τσιμέντου σε περιστροφικούς κλιβάνους, με ημερήσια δυναμικότητα παραγωγής άνω των 500 τόνων, ή ασβέστου σε περιστροφικούς κλιβάνους με ημερήσια παραγωγική δυναμικότητα άνω των 50 τόνων, ή σε άλλου είδους κλιβάνους με ημερήσια παραγωγική δυναμικότητα άνω των 50 τόνων.
- 3.2. Εγκαταστάσεις παραγωγής αμίαντου και κατασκευής προϊόντων με βάση τον αμίαντο.
- 3.3. Εγκαταστάσεις παραγωγής γυαλιού, συμπεριλαμβανομένων των εγκαταστάσεων παραγωγής ινών γυαλιού, με ημερήσια τηκτική δυναμικότητα άνω των 20 τόνων.

- 3.4. Εγκαταστάσεις τήξης ορυκτών υλών, συμπεριλαμβανομένων των εγκαταστάσεων παραγωγής ινών από ορυκτές ύλες, με ημερήσια τηκτική δυναμικότητα άνω των 20 τόνων.
- 3.5. Εγκαταστάσεις παραγωγής κεραμικών ειδών με ψήσιμο, ιδίως δε κεραμιδιών, τούβλων, πυρίμαχων πλίνθων, πλακιδίων, ψευδοπορσελάνης ή πορσελάνης, με ημερήσια παραγωγική δυναμικότητα άνω των 75 τόνων ή/και με δυναμικότητα κλιβάνου άνω των 4 m^3 και πυκνότητα φορτώσεως άνω των 300 Kg/m^3 .

4. Χημική βιομηχανία

Η κατά την έννοια των κατηγοριών εγκαταστάσεων της παρούσας κατηγορίας 4 παραγωγή υποδηλώνει την παραγωγή, σε βιομηχανική κλίμακα και με χημική μετατροπή, των υλών ή ομάδων υλών που αναφέρονται στις παραγράφους 4.1 έως 4.6.

- 4.1. Χημικές εγκαταστάσεις για την παραγωγή βασικών χημικών οργανικών προϊόντων, όπως:
- α) απλών υδρογονανθράκων, (γραμμικών ή κυκλικών, κεκορεσμένων ή ακόρεστων, αλειφατικών ή αρωματικών)
  - β) οξυγονούχων υδρογονανθράκων, όπως αλκοολών, αλδεϋδών, κετονών, καρβοξυλικών οξέων, εστέρων, οξικών ενώσεων, αιθέρων, υπεροξειδίων, εποξικών ρητινών
  - γ) θειούχων υδρογονανθράκων
  - δ) αζωτούχων υδρογονανθράκων, όπως αμινών, αμιδίων, νιτρωμένων, νιτρωδών ή νιτρικών ενώσεων, νιτριλίων, κυανικών και ισοκυανικών ενώσεων
  - ε) φωσφορούχων υδρογονανθράκων
  - στ) αλογονούχων υδρογονανθράκων
  - η) βασικών πλαστικών υλών, (πολυμερών, συνθετικών ινών, ινών με βάση την κυτταρίνη)
  - ι) συνθετικού καουτσούκ
  - ιι) χρωμάτων και χρωστικών υλικών
  - ιβ) σπορρυπαντικών και τασιενεργών ουσιών.

- 4.2. Χημικές εγκαταστάσεις παραγωγής βασικών ανόργανων χημικών προϊόντων, όπως:
- α) αερίων, όπως αμμωνίας, χλωρίου ή υδροχλωρίου, φθορίου ή υδροφθορίου, οξειδίων του άνθρακα, θειικών ενώσεων, οξειδίων του αζώτου, υδρογόνου, διοξειδίου του θείου, διχλωριούχου καρβονυλίου
  - β) οξέων, όπως χρωμικού, υδροφθορικού, φωσφορικού, νιτρικού, υδροχλωρικού, θειικού, ατμίζοντος θειικού και άλλων θειούχων οξέων
  - γ) βάσεων, όπως υδροξειδίου του αμμωνίου, υδροξειδίου του καλίου, υδροξειδίου του νατρίου
  - δ) αλάτων, όπως χλωριούχου αμμωνίου, χλωρικού καλίου, ανθρακικού καλίου, ανθρακικού νατρίου, υπερβορικών αλάτων, νιτρικού αργύρου
  - ε) αμετάλλων, μεταλλοξειδίων ή άλλων ανόργανων ενώσεων, όπως ανθρακασβεστίου, πυριτίου, ανθρακοπυριτίου.
- 4.3. Χημικές εγκαταστάσεις παραγωγής φωσφορούχων, αζωτούχων ή καλιούχων λιπασμάτων (απλών ή σύνθετων).
- 4.4. Χημικές εγκαταστάσεις παραγωγής βασικών φυτοϋγειονομικών προϊόντων και βιοκτόνων.
- 4.5. Χημικές εγκαταστάσεις που χρησιμοποιούν χημική ή βιολογική διεργασία για την παρασκευή βασικών φαρμακευτικών προϊόντων.
- 4.6. Χημικές εγκαταστάσεις παραγωγής εκρηκτικών υλών.

5. Διαχείριση των αποβλήτων

- 5.1. Εγκαταστάσεις για την εξάλειψη ή την αξιοποίηση των επικίνδυνων αποβλήτων (όπως αυτά ορίζονται στο Δεύτερο Πίνακα του Παραρτήματος I του περί της Εκτίμησης των Επιπτώσεων στο Περιβάλλον από Ορισμένα Έργα Νόμου του 2001) και χρησιμοποιημένων ορυκτελαίων (δηλαδή κάθε χρησιμοποιημένου ημίρευστου ή ρευστού προϊόντος που συντίθεται εν όλω ή εν μέρει από ορυκτό ή συνθετικό ορυκτέλαιο, περιλαμβανομένων και των πετρελαιοειδών καταλοίπων των δεξαμενών, των μιγμάτων ελαίου και ύδατος και των γαλακτωμάτων), όπως οι εγκαταστάσεις αυτές ορίζονται στον Έβδομο Πίνακα του Παραρτήματος I του ιδίου πιο πάνω Νόμου και ενέργειες που μπορούν να εδηγήσουν σε αξιοποίηση των αποβλήτων χωρίς να προκαλείται κίνδυνος για την ανθρώπινη υγεία και χωρίς να χρησιμοποιούνται δισδικασίες ή μέθοδοι που

θεα μπορούσαν να βλάψουν το περιβάλλον και που αφορούν την ανάκτηση ή αναγέννηση διαλυτών, την αναγέννηση οξέων ή βάσεων, την αξιοποίηση προϊόντων που χρησιμεύουν για τη δέσμευση των ρύπων, την αναγέννηση ή άλλη επαναχρησιμοποίηση ελαίων και την κύρια χρήση των αποβλήτων ως καύσιμο ή ως άλλο μέσο παραγωγής ενέργειας, ημερήσιας δυναμικότητας άνω των 10 τόνων.

- 5.2. Εγκαταστάσεις καύσης αστικών αποβλήτων (δηλαδή κάθε τεχνικός εξοπλισμός που χρησιμοποιείται για την καύση των αστικών απορριμμάτων, με ή χωρίς ανάκτηση της παραγόμενης θερμότητας καύσης, εκτός από τις εγκαταστάσεις που προορίζονται ειδικά για την καύση των ιλύων καθαρισμού, των χημικών, τοξικών και επικινδύνων αποβλήτων, των απορριμμάτων που προέρχονται από ιατρικές δραστηριότητες νοσοκομείων ή άλλων ειδικών απορριμμάτων, στην ξηρά όπως και στη θάλασσα, ακόμη και όταν στις εγκαταστάσεις αύτές μπορούν να καίγονται και αστικά απορρίμματα. Ο παρών ορισμός καλύπτει το χώρο και το σύνολο της εγκατάστασης που αποτελείται από τον καυστήρα και τα συστήματα τροφοδοσίας του με απορρίμματα, με καύσιμα και με αέρα, καθώς και τις συσκευές και εγκαταστάσεις για τον έλεγχο των λειτουργιών της καύσης και τη συνεχή καταγραφή και παρακολούθηση των συνθηκών καύσης) με ωριαία δυναμικότητα άνω των 3 τόνων.
- 5.3. Εγκαταστάσεις για την εξάλειψη ακίνδυνων αποβλήτων (κατηγορίες 8 και 9 του Έβδομου Πίνακα του Παραρτήματος I του περί της Εκτίμησης των Επιπτώσεων στο Περιβάλλον από Ορισμένα Έργα Νέου του 2001), με ημερήσια δυναμικότητα άνω των 50 τόνων.
- 5.4. Χώροι ταφής που δέχονται άνω των 10 τόνων ημερησίως ή ολικής χωρητικότητας άνω των 25.000 τόνων, εκτός από τους χώρους ταφής αδρανών απορριμμάτων.

6. Άλλες δραστηριότητες

6.1. Βιομηχανικές εγκαταστάσεις:

- α) παραγωγής χαρτοπολτού από ξύλο ή άλλα ινώδη υλικά
- β) παραγωγής χαρτιού και χαρτονιού με ημερήσια παραγωγική δυναμικότητα άνω των 20 τόνων.

- 6.2. Εγκαταστάσεις προεπεξεργασίας (δραστηριότητες πλύσης, λεύκανσης, μερσερισμού) ή βαφής ινών ή υφασμάτων, με ημερήσια δυναμικότητα επεξεργασίας άνω των 10 τόνων.
- 6.3. Εγκαταστάσεις δέψης δερμάτων εφόσον η ημερήσια δυναμικότητα κατεργασίας υπερβαίνει τους 12 τόνους τελικών προϊόντων.
- 6.4. α) Σφαγεία με ημερήσια δυναμικότητα παραγώγης σφάγιων άνω των 50 τόνων.
 β) Επεξεργασία και μεταποίηση για την παραγωγή προϊόντων διατροφής από:
  - ζωική πρώτη ύλη (εκτός του γάλακτος) με ημερήσια δυναμικότητα παραγώγης τελικών προϊόντων άνω των 75 τόνων;
  - φυτική πρώτη ύλη, ημερήσιας δυναμικότητας παραγώγης τελικών προϊόντων άνω των 300 τόνων (μέση τριμηνιαία τιμή)
 γ) Επεξεργασία και μεταποίηση του γάλακτος, όταν η ποσότητα του λαμβανομένου γάλακτος υπερβαίνει τους 200 τόνων ημερησίως (μέση ετήσια τιμή).
- 6.5. Εγκαταστάσεις για την εξάλειψη ή την αξιοποίηση σφάγιων και ζωικών απορριμμάτων με ημερήσια δυναμικότητα επεξεργασίας μεγαλύτερη των 10 τόνων.
- 6.6. Εγκαταστάσεις εντατικής εκτροφής πουλερικών και χοίρων οι οποίες διαθέτουν πάνω από:
  - α) 40 000 θέσεις για πουλερικά
  - β) 2 000 θέσεις για χοίρους παραγωγής (άνω των 30 kg) ή
  - γ) 750 θέσεις για χοιρομητέρες.
- 6.7. Εγκαταστάσεις επεξεργασίας της επιφάνειας υλών, αντικειμένων ή προϊόντων με τη χρησιμοποίηση οργανικών διαλυτών, ειδικότερα για τις εργασίες προετοιμασίας, εκτύπωσης, επίστρωσης, καθαρισμού των λιπών, αδιαβροχοποίησης, κολλαρίσματος, βαφής, καθαρισμού ή διαβροχής, με δυναμικότητα κατανάλωσης άνω των 150 kg διαλύτη ανά ώρα ή άνω των 200 τόνων ανά έτος.
- 6.8. Εγκαταστάσεις για την παραγωγή άνθρακα (σκληρός άνθρακας) ή ηλεκτρογραφίτη με καύση ή γραφιτοποίηση.

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ IV

(Άρθρο 8)

ΠΙΝΑΚΑΣ ΤΩΝ ΠΛΕΟΝ ΣΗΜΑΝΤΙΚΩΝ ΡΥΠΑΝΤΙΚΩΝ ΟΥΣΙΩΝ

1. Διοξείδιο του θείου και άλλες ενώσεις του θείου.
2. Οξείδια του αζώτου και άλλες ενώσεις του αζώτου.
3. Μονοξείδιο του άνθρακα.
2. Πτητικές οργανικές ενώσεις.
3. Μέταλλα και ενώσεις τους.
7. Σκόνη.
8. Αμίαντος (σωματίδια εν αιωρήσει και ίνες).
9. Ήνες υάλου, και πετρωμάτων.
10. Χλώριο και ενώσεις του χλωρίου.
11. Φθόριο και ενώσεις του φθορίου.
12. Αρσενικό και ενώσεις του αρσενικού.
13. Κυανιούχες ενώσεις.
14. Ουσίες και παρασκευάσματα που έχουν αποδεδειγμένα ιδιότητες καρκινογόνες, μεταλλαξιογόνες, ή ικανές να βλάψουν την αναπαραγωγή μέσω της ατμόσφαιρας.
15. Πολυχλωροδιβενζοδιοξίνη και πολυχλωροδιβενζοφουράνια.